

luna

RELATIEMAGAZINE JEUGDHULP FRIESLAND

JEUGDHULP
FRIESLAND

Kinderbrein

Heeft vooral heel veel
liefde nodig

Van nu tot nul

Samen sterk voor een
betere jeugdzorg

Indrukwekkend

Deeltijdpleegzorg redde
dit gezin

luna

toe maar kom maar

ieder kind het onze
ieder kind het mijne
ieder kind het jouwe

zie mij
ik ben

hoor mij
ik besta

ken mij
ik leef

hoe vroeg de vraag
hoe dichterbij
hoe vroeg je vroeg
laat mij
mij zijn

een stap vooruit
toe maar
kom maar

lef is samen
het vertrouwen

het onze
het mijne
het jouwe

*Merel
Morre*

Uniek is ze. In beweging. Altijd. En licht! Ook al worstelt ze soms met het donker. Ze raakt je. Kijkt je recht aan. En mag er zijn. LUNA. Symbool voor alle kinderen en ouders die perspectief zoeken. Die zó graag gezien willen worden in hun worsteling met opgroeien en opvoeden. Niet pas als het te donker is, maar eerder. En dat is óók LUNA. Er samen vroeg bij zijn. Júíst om waar het donker dreigt te worden, licht te maken. Het vraagt om een stap naar voren. Van ons, als Jeugdhulp Friesland. Om eerder onze expertise te delen met iedereen die dáár, aan het begin, zo hard aan het werk is. Zodat we samen nog meer verschil kunnen maken voor kind en gezin.

Zodat we erger voorkomen. En als het wel donker is, zijn we er ook. Als (hoog)gespecialiseerde jeugdhulpaanbieder die steeds weer probeert de te complex geworden wereld van kind en gezin te normaliseren. Samen met iedereen die daarbij kan helpen. Onze droom? Nul uithuisplaatsingen, nul complexe echtscheidingen, nul kinderen in de knel. Ook dát is LUNA. Samen op weg naar die nul. Dromen? Vooral doen! Dit magazine laat zien hoe. Vol met initiatieven en verhalen over deze beweging naar voren. Over hoe we er samen vroeg bij zijn. En over wat dit oplevert. Een veilig en betekenisvol leven voor ieder kind in Fryslân.

52

Colofon

LUNA is een eenmalige uitgave van Jeugdhulp Friesland.

Jeugdhulp Friesland
Badweg 4
8934 AA Leeuwarden
T 088 1424444
E info@jeugdhulpfriesland.nl
I www.jeugdhulpfriesland.nl

Redactie Jildau van Eyck van Heslinga (Jeugdhulp Friesland) en Winneke Kok (GH+O communicatie) **Concept** Jan Willem Wessels (GH+O communicatie) **Teksten** Jildau van Eyck van Heslinga (Jeugdhulp Friesland), Bert Kobus (GH+O), Winneke Kok (GH+O), Maartje Visser (GH+O) en Yasmin Visser (GH+O) **Ontwerp en vormgeving** Margriet Schonenburg (GH+O) **Fotografie** Peter de Jong Photography **Drukwerk** SMG Groep

Met veel dank aan iedereen die aan deze uitgave heeft meegewerkt.
© Jeugdhulp Friesland, 2021

20

10

WAAROM HERSENEN
VOORAL VEEL LIEFDE
NODIG HEBBEN

30

ALLES IN HUIS OM
UITHUISPLAATSING TE
VOORKOMEN

32

50

6	EEN BETER BEGIN Familie Kamminga volgde PMTO
8	KIJKJE BIJ DE OUDER-KIND GROEP Een jong kind leert het meest via zijn ouders
14	STATEMENT Stap naar voren
16	ZE IS ER VROEG BIJ Liselore Schickendantz
18	JEUGDHULP ACADEMIE LAAT JE ANDERS KIJKEN Omdat je nooit bent uitgeleerd
22	HOOGSPECIALISTISCHE JEUGDHULP ONTWIKKELT MEE 'Onze interventies worden steeds effectiever'
24	SLIM SAMENWERKEN 'Dit helpt om een kind veilig te laten opgroeien'
28	AMBITIEUZE BEWEGING Van Nu tot Nul
36	OPENHARTIG GESPREK 'Deeltijdpleegzorg redde ons gezin'
40	ZE IS ER VROEG BIJ Alissa Zwaan
44	HET BEGINT OP SCHOOL 'Als kinderen zich goed voelen, kunnen ze leren en groeien!'
48	DE STELLING Drie politici geven hun mening
54	OVER JEUGDHULP FRIESLAND Cijfers met een verhaal
56	ZEVEN BELOFTES Dit beloven wij!
58	CRISIS? Spoed4jeugd!

Familie Kamminga volgde PMTO

‘We kwamen voor onze dochter, maar leerden vooral zélf veel’

De zestienjarige Marije Kamminga is erg onzeker en wordt snel boos. Haar ouders Grietsje en Kees twijfelen over hoe ze hun dochter opvoeden. PMTO-therapie helpt de gezinsleden om weer met elkaar in contact te komen.

Grietsje ‘Pubers opvoeden: ik vind het een hele uitdaging. Marije is onze oudste, Wessel van dertien de middelste en Bart van negen de jongste. Marije was altijd erg onzeker. Ze vond het spannend om naar school te gaan, had faalangst en werd snel boos. Kees en ik vonden het moeilijk om haar daarin te begeleiden. Ook merkten we dat de sfeer in huis vaak negatief was. Het lukte ons niet om dat te veranderen.’

Kees ‘Bij Jeugdhulp Friesland volgden we daarom PMTO. Elke week hadden Grietsje en ik contact met onze therapeute, Petra Kooistra. We hadden gesprekken en deden opdrachten. Daardoor kwamen we weer beter in contact met elkaar én met de kinderen. Ook leerden we om duidelijkere grenzen te stellen; zo kregen we de regie in het gezin terug. Grietsje en

ik staan nu sterker in onze schoenen als opvoeders. Daardoor is er meer rust in huis. De sfeer is positiever en het is hier weer gezellig.’

Grietsje ‘We kwamen bij Jeugdhulp Friesland voor onze dochter Marije, maar eigenlijk hebben vooral Kees en ik veel bijgeleerd. En daar heeft het hele gezin baat bij.’

Marije ‘Ik zit nu veel beter in mijn vel, ben minder vaak boos en heb meer zelfvertrouwen. Mijn ouders reageren positiever op de dingen die ik doe of zeg. Zelf probeer ik vaker “ja” te zeggen op hun vragen. Wel vind ik het nog spannend om in mijn eentje dingen te ondernemen. Gelukkig weten mijn ouders nu beter hoe ze me daarbij kunnen helpen. Dat is fijn.’

Meer over PMTO!

Parent Management Training Oregon (PMTO) is een behandeling voor ouders van kinderen met lastig gedrag, zoals verzet tegen regels, liegen of snel boos worden. De PMTO-therapeut zoekt samen met ouders naar manieren om het gedrag van hun kind positief te veranderen en helpt hen bij het versterken van opvoedvaardigheden. Uitgangspunt daarbij is dat kinderen het meeste leren van hun ouders. Er is ook PMTO-online, ontwikkeld om gezinnen via beeldbellen optimaal te ondersteunen tijdens de coronamaatregelen en daarna. Verder zijn er PMTO-groepen voor ouders die in een zelfde soort situatie zitten. Bijvoorbeeld alleenstaande ouders, pleegouders, ouders van kinderen die dezelfde ontwikkelingsstoornis of gedragsproblemen hebben en ouders met een samengesteld gezin. Ouders voelen dat zij er niet alleen voor staan; er zijn meer ouders van kinderen met gedragsproblemen. Het is prettig om ervaringen te delen en van elkaar te leren.

‘Een jong kind leert het meest via zijn ouders’

Wat is er toch met Sven aan de hand? Het jongetje van anderhalf huult veel. Heel veel. Zijn ouders zijn uitgeput, voelen zich machteloos en gefrustreerd. Zeker als uit onderzoeken niet duidelijk wordt waarom hun zoontje zo verdrietig is. Sven en zijn ouders worden doorverwezen naar de Ouder-Kind Groep van Jeugdhulp Friesland. Daar krijgt het gezin de steun die het zo hard nodig heeft.

Het is dinsdagochtend, iets voor half tien. Op de Ouder-Kind Groep van Jeugdhulp Friesland wordt volop gespeeld. Een moeder doet een spelletje met haar zoon, een vader rolt voorzichtig een bal naar zijn dochtertje. Een begeleider wijst iets aan, een ouder knikt. Het spel gaat ondertussen door. Het is een doorgewone ochtend op de Ouder-Kind Groep. Op deze groep, onderdeel van het Behandelen en expertisecentrum Jonge Kind, krijgen ouders en kinderen tussen 0 en 3 jaar begeleiding bij uiteenlopende problemen. Hier worden zowel ouders als kind begeleid. ‘Een jong kind leert namelijk het meest via zijn ouders’, vertelt Elze Smallenbroek, gedragswetenschapper bij de Ouder-Kind Groep. ‘Via de ouder kun je het kind dus helpen.’

‘Gezinnen kunnen bij ons terecht met vragen over de ontwikkeling of het gedrag van hun kind’, vervolgt Elze. ‘Bijvoorbeeld als een kind zich niet naar verwachting ontwikkelt, als het veel huult of er problemen zijn met eten of slapen. Vaak is er dan al verschillende hulp betrokken, maar blijft het onduidelijk wat er nou precies speelt. De groep is ook voor ouders die zélf onzeker zijn over de opvoeding. En we zijn er voor gezinnen waarvan de omgeving zorgen heeft over de ontwikkeling van het kind. Bijvoorbeeld omdat een van de ouders psychische problemen heeft. Wel is het belangrijk dat ouders achter onze betrokkenheid staan.’

Multidisciplinair team

Bij de groep is een multidisciplinair team betrokken. Dat bestaat uit een kinderarts, verpleegkundige, kinderfysiotherapeut, logopedist, orthopedagogisch begeleider, ouderbegeleider en gezondheidszorgpsycholoog/orthopedagoog. Wordt een gezin doorverwezen naar de Ouder-Kind Groep – vaak via een arts of andere betrokken hulpverlener – dan vindt altijd een kennismakingsgesprek plaats. Daarna doet het multidisciplinair team een hulpvoorstel. ‘Op basis van de aanleiding tot de hulp, de hulpvraag en de doelen bepalen we wie van het team het beste betrokken kan zijn bij de diagnostiek en behandeling én op welke manier. Als het kan, helpen we het gezin thuis. Is dat geen optie? Dan komen ouder en kind samen één of meerdere ochtenden per week naar de Ouder-Kind Groep.’

Pauzeknop

Op de groep wordt gebruik gemaakt van een vaste ochtendstructuur met activiteiten. Daarbinnen krijgen de gezinnen de multidisciplinaire hulp. Om half tien wordt fruit gegeten, daarna kan worden gespeeld in het speellokaal en rond twaalf uur 's middags is de afsluiting met een gezamenlijke maaltijd. Ieder gezin krijgt begeleiding van een orthopedagogisch begeleider dagbehandeling (obd-er).

Houkje Bergsma is één van die obd-ers. ‘Ik kijk mee met het gezin. Samen werken we aan de vragen die ouders hebben en aan situaties die zij thuis tegenkomen. We kijken bijvoorbeeld naar de achtergrond van gedrag, de ontwikkeling en welke factoren meespelen. Ook bespreken we met ouders de signalen die het kind geeft en wat daar mogelijk achter zit. Welke behoeftes of intenties heeft het kind? En hoe kun je daar als ouder bij aansluiten?’

Werken met de Infant Mental Health-visie

De Ouder-Kind Groep is onderdeel van het Behandelen en expertisecentrum Jonge Kind, een samenwerkingsverband van Accare en Jeugdhulp Friesland. Vanuit het BEC Jonge Kind wordt gewerkt vanuit de Infant Mental Health-visie (IMH). De IMH-visie is een transdisciplinaire benadering van de ouder-kindrelatie en gericht op het bevorderen van de kwaliteit ervan, om zo de ontwikkeling van het jonge kind te optimaliseren. De visie gaat uit van de kracht van de ouder-kindrelatie op de huidige en latere ontwikkeling van het kind. Ook wanneer andere factoren van invloed zijn op stagnaties in de ontwikkeling. Binnen het BEC Jonge Kind wordt de ouder-kindrelatie benut als ingang om het kind via de ouder zo goed mogelijk te helpen. Transdisciplinair wil zeggen dat de kennis van verschillende disciplines wordt gebundeld én geïntegreerd, om samen tot zo goed mogelijke diagnostiek en hulpverlening te komen.

‘Het ouderschap wordt weer iets om van te genieten’

Als je weet waarom een kind bepaald gedrag vertoont, kun je het beter helpen. Op de Ouder-Kind Groep maken we veel gebruik van videofeedback. We filmen situaties en kijken die op een later moment samen met de ouders terug. In het echte leven kun je geen pauzeknop indrukken, bij een video kan dat wél. Dat geeft ons de mogelijkheid om samen met de ouder(s) rustig te kijken wat er gebeurt en te onderzoeken wat werkt.’

Meekijken en meedenken

In haar werk ziet Houkje vaak de voordelen van het komen naar de Ouder-Kind Groep. ‘We trekken meerdere keren per week gedurende langere tijd met elkaar op. Daardoor kunnen we situaties goed in kaart brengen en dus ook de juiste multidisciplinaire hulp inzetten. Doordat in het ochtendprogramma situaties zitten die ouders ook thuis tegenkomen, kunnen we goed met hen meekijken en -denken.’ Daarnaast is het fijn dat gezinnen enkele uren aaneen op de groep zijn, weet Houkje. ‘We kunnen de gezinnen zo in verschillende situaties begeleiden.’ Elze vult aan: ‘Bij kinderen die hier komen vanwege een anders lopende ontwikkeling, is nog niet altijd duidelijk wat er precies speelt. Doordat wij de kinderen hier gedurende meerdere momenten én met meerdere disciplines zien, wordt vaak wel duidelijk wat er aan de hand is.’

Van strijd naar genieten

De behandeling op de Ouder-Kind Groep duurt maximaal negen maanden. Sommige gezinnen gaan daarna zonder hulp verder. Bij andere gezinnen kijken we samen naar een passend vervolg. Houkje: ‘Bijvoorbeeld als een kind meer nodig heeft dan een reguliere peuterspeelzaal kan bieden. Dan zoeken we een alternatief.’ En de ouders van Sven? Die hebben op de Ouder-Kind Groep geleerd om de signalen van Sven te herkennen. Ze kunnen hem nu beter én tijdig geven wat hij nodig heeft, zoals geborgenheid of rust. Sven huult steeds minder. Zijn ouders krijgen langzaam hun zelfvertrouwen en energie terug. Het ouderschap is niet langer een strijd, maar iets om van te genieten.

Nieuwsgierig naar meer?

Bekijk het filmpje op Youtube, zoekterm ‘informatiefilm ouder- en kindgroep’

Waarom hersenen vooral veel liefde nodig hebben

Jeugdhulp Friesland en het Regiecentrum Bescherming en Veiligheid gaan aan de slag met het gedachtengoed van de Amerikaanse kinderpsychiater en hersenonderzoeker Bruce D. Perry. Hij ontwikkelde een baanbrekende evidence based-benadering van vroegkinderlijk trauma's. Een aanpak waarin de hersenontwikkeling en het stress-respons-systeem centraal staat. Directeur Behandelizaken Janneke Majoor neemt ons mee op reis door het kinderbrein en de ideeën van Bruce Perry.

Even voorstellen, Bruce D. Perry. Hij wordt wereldwijd gezien als dé expert op het vlak van trauma en verwaarlozing bij kinderen en jeugdigen. Zo publiceerde hij ruim honderd wetenschappelijke publicaties over dit onderwerp. Ook was Perry betrokken bij de opvang van kinderen na incidenten zoals 9/11 en de moordpartij op Columbine Highschool. Een imponerend CV. Maar volgens Janneke is het vooral zijn boodschap die beklijft: 'De impact van trauma's op het kinderbrein is vele malen groter dan wij denken.'

De jongen die opgroeide als hond

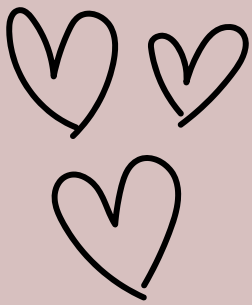
Eén van Perry's beroemdste casussen is die van Justin. Perry vernoemde er zelfs een boek naar (zie kader pagina 12). Justin werd verlaten door zijn moeder en groeide een tijdje op bij zijn oma. Nadat zij overleed, nam een vriend het over. De man, een hondenfokker, wist zich geen raad met het jongetje. Hij sloot hem viereneenhalf jaar lang op in een bench en voedde hem op als puppy. Tot hij werd gevonden en bij Bruce Perry in behandeling kwam. Een jongetje dat met eten en uitwerpselen gooide en een forse taal- en ontwikkelingsachterstand had. Beschadigd voor het leven zou je denken. »

‘Vroegkinderlijke trauma’s kunnen de ontwikkeling volledig ontregelen. En dat leidt tot ontregelde kinderen’

Neuro-sequentiële Model (NMT): het kinderbrein ontwikkelt zich stapsgewijs

Op basis van zijn onderzoeken ontwikkelde Perry het Neurosequential Model of Therapeutics (NMT). Eén van de basisprincipes van dit model is dat ons brein zich altijd in dezelfde volgorde ontwikkelt. Van onder naar boven, van binnen naar buiten en van achteren naar voren. Hierbij zijn vier hersengebieden betrokken. De hersenstam waarin onze ademhaling en hartslag wordt aangestuurd; de tussenhersenen die voor rust en regelmaat zorgen; het limbische systeem dat betrokken is bij emotie en hechting én de cortex, het systeem van waaruit beslissingen worden gemaakt. Vroegkinderlijke trauma’s kunnen die stapsgewijze ontwikkeling ontregelen.

Toch bleek dat Justin zijn achterstand verbazingwekkend snel inhaalde. Janneke: ‘Tot anderhalfjarige leeftijd werd Justin opgevoed door zijn sensitieve oma en maakte hij een normale ontwikkeling door. Die gezonde basis bood bescherming tegen het trauma daarna. Perry gaf Justin vervolgens de kansen die hij had gemist. Logopedisten lieten hem kennismaken met taal zoals ze bij een peuter zouden doen. Fysiotherapeuten hielpen met de motorische vaardigheden zoals die door kleuters werden verworven. Het weergaloze was dat het lukte om Justin op te laten groeien tot een kind dat met plezier naar school gaat.’

Het kindere brein is een spons

Het verhaal van Justin onderschrijft wat hersenonderzoeken al langer aan het licht brengen. In onze kinderjaren zuigt ons brein enorme hoeveelheden ervaringen op: positief én negatief. Waar de hersenen van een volwassene zo’n honderd verbindingen per dag aanmaken, daar ontstaan er bij een éénjarig kind elke dag miljoenen. Deze verbindingen komen vooral tot stand door patronen die zich continu herhalen binnen de interacties met anderen.’

Janneke: ‘Een baby huilt wanneer het zich oncomfortabel voelt: wanneer het honger heeft, koud is of wanneer de luier vol zit. Normaal gesproken wordt een kind gerustgesteld, krijgt het voeding of een schone luier. Het stressniveau neemt dan af en er ontstaat een positieve connectie tussen de afname van de stress (wat belonend is) en de persoon die deze uitvoert. Een herhalend patroon van liefdevolle interactie zorgt ervoor dat het brein zich op een gezonde manier ontwikkelt.’ Vroegkindelijke trauma’s kunnen die ontwikkeling ontregelen. En dit leidt tot ontregelde kinderen. Janneke: ‘Dan heb je het over gebeurtenissen die er niet hadden moeten zijn. Of goede ervaringen die er juist niet waren. Neem kinderen die van kleins af aan, aan hun lot worden overgelaten. Ze worden onregelmatig gevoed, liggen urenlang in een vuile luier. Het stressniveau is torenhoog

voordat ze worden geholpen. Negatieve patronen die zich herhalen, beïnvloeden niet alleen de ontwikkeling van het brein. Ze veranderen het brein ook.’

PTSS

Wanneer je in de vroegste levensjaren bedreigingen tegenkomt die extreem, aanhoudend en frequent zijn, dan zorgt dit voor een disbalans in de ontwikkeling van de verschillende hersengebieden (zie kader pagina 11). Janneke: ‘Kinderen worden overgevoelig, overreageren op kleine uitdagingen of ontwikkelen (symptomen van) een posttraumatische stressstoornis (PTSS). Hoe meer iemand van dit soort “Adverse Childhood Experiences” (ACE’s) ervaart, hoe groter de kans op chronische ziekten, verslaving en sociale problemen.’ In Nederland zegt bijna 44% van de bevolking één of meer ACE’s te hebben meegemaakt. Dit wil overigens niet zeggen dat iedereen problemen ontwikkelt. Want, er zijn gelukkig beschermende factoren. Betekenisvolle relaties met anderen bufferen tegen de negatieve impact van traumatische gebeurtenissen. ‘Dit kan alleen door een patroonmatige herhaling in liefdevolle relaties’, benadrukt Janneke. ‘Alleen hierdoor leert een kind andere associaties en verbindingen te leggen.

Anders kijken naar behandeling

De inzichten van Perry leren ons om anders te kijken naar cliënten met complexe problematiek. Geef kinderen eerst de kans om in te halen wat ze in hun ontwikkeling hebben gemist. Wees ook bescheiden met inzetten van alleen individuele cognitief georiënteerde therapieën. Janneke: ‘Eerst moet de basis op orde zijn, voordat kinderen echt van deze interventies kunnen profiteren.’ Dat begint bij inzicht in de betekenis van (probleem) gedrag, de negatieve levenservaringen die hieraan ten grondslag liggen en de hersengebieden die hierdoor meer aandacht nodig hebben. Janneke: ‘Dit geeft handvatten om een breed en effectief behandelplan te ontwikkelen met een cruciale rol voor ouders en andere opvoeders.’

Leestip: De jongen die opgroeide als hond

Meer weten over de theorie van Bruce D. Perry? Dan is dit boek een aanrader. Hierin vertelt Perry over kinderen zoals Laura, een vierjarig meisje met een groeiachterstand dat meer baat had bij liefde dan bij een speciaal dieet. Of Connor die als baby werd verwaarloosd maar opbloei de door massage en muziektherapie. Aan de hand van deze verhalen geeft Perry inzicht in wat er gebeurt in de hersenen wanneer een kind wordt blootgesteld aan traumatische ervaringen. En welke, vaak verrassende methoden, je kunt inzetten om een kind te helpen opgroeien.

Van theorie naar praktijk

Jeugdhulp Friesland en het Regiecentrum Bescherming en Veiligheid gaan samen aan de slag met het gedachtengoed van Bruce Perry. Waarom doen wij dit en hoe pakken wij dit aan? Janneke Majoor: ‘De grootste verandering zit ‘m in de kleine accenten.’

SAMENWERKEN MET HET REGIECENTRUM

Janneke: ‘Als Jeugdhulp Friesland zien wij steeds meer kinderen met complexe problematiek. Kinderen die vele hulpverleningstrajecten achter de rug hebben, maar hierin niet verder zijn gekomen. Vaak worden deze problemen al van generatie op generatie doorgegeven, want ook ouders hebben een jeugd gehad die wordt gekenmerkt door vergelijkbare negatieve levenservaringen zoals trauma, verwaarlozing en armoede. Ook het Regiecentrum ziet die tendens. We zijn daarom samen op zoek gegaan naar hoe we deze problematiek beter kunnen begrijpen en ombuigen. Het is ontzettend waardevol om dit samen te doen. Het Regiecentrum als partij die vanuit de wettelijke verantwoordelijkheid (deels) gezag heeft en regie voert over de hulp voor een kind en hierbij passende hulp zoekt. Jeugdhulp Friesland als aanbieder van die hulp. Het gedachtengoed van Bruce Perry biedt ons gezamenlijke handvatten. Door samen via één lens te kijken, kom je tot een sluitende aanpak.

En met elkaar vormen wij een onderdeel van een voorspelbaar relationeel milieu dat zo belangrijk is voor deze kinderen.’

AAN DE SLAG MET HET NEURO-SEQUENTIËLE MODEL (NMT)

Janneke: ‘Vijftien gedragswetenschappers van Jeugdhulp Friesland én het Regiecentrum Bescherming en Veiligheid worden de komende periode getraind in het Neuro-sequentiële Model (NMT). Deze training is gericht op de diagnostiek en de behandeling van getraumatiseerde en verwaarloosde kinderen. De collega’s leren om negatieve en positieve ervaringen systematisch te onderzoeken en te inventariseren. Een “hersenskaart” laat zien welke hersengebieden onvoldoende ontwikkeld zijn en wat de juiste timing van welke interventie is. Dit resulteert in een domeinoverstijgende en onderbouwde behandelaanpak.’

GAAN WE ONS HULPAANBOD VERANDEREN?

Janneke: ‘Het huidige hulpaanbod van Jeugdhulp Friesland past goed bij het

gedachtengoed van Perry. Wél willen wij met zijn inzichten onze hulp nog beter onderbouwen en timen. Wat is de oorzaak van gedrag, welk trauma ligt daaraan ten grondslag en welke hersenfuncties vragen extra aandacht? Aan de hand van de antwoorden geef je een traject vorm.’

GELDT DIT VOOR DE HÉLE ORGANISATIE?

Janneke: ‘Ja! Elke interactie tussen een kind en een volwassene is van betekenis. Die interactie begint al bij de receptionist die een kind of jongere welkom heet. In die zin kan elke collega een bijdrage leveren. Bejegening gebaseerd op dit gedachtengoed wordt een belangrijk thema. Ook helpt het dat een cliënt zich prettig en veilig (en dus niet ontregeld) voelt in een omgeving. Wij willen daarom anders kijken naar de inrichting van de omgeving waarin wij kinderen ontmoeten: spreekkamers of woon- en buitenruimtes met daarin materiaal dat de lagere delen van het brein aanspreekt en de ontregeling vermindert. Denk aan bakken met zand of grote schommels.’

It takes a village to raise a child. Om een kind veilig en evenwichtig te laten opgroeien, moeten we kijken naar het hele systeem waarin het opgroeit. Naar ouders, familie, school en wijk. Domeinoverstijgend denken dus en jeugdzorg zien als onderdeel van een integrale oplossing. Waarin bijvoorbeeld ook somatische zorg, verslavingszorg en armoedebestrijding een rol spelen. En waarbij het sociaal domein, onderwijs en kinderopvang heel erg nodig zijn. Jeugdigen en gezinnen zijn het meest gebaat bij een krachtig verbonden keten, waarin partners met elkaar samenwerken en op elkaar vertrouwen.

STAP NAAR VOREN

De hele village is dus nodig om een kind veiligheid en stabiliteit te bieden, maar ouders hebben een sleutelrol. De relatie met ouders is de meest betekenisvolle voor een kind. Onvoorwaardelijk kunnen rekenen op je ouders is een basale voorwaarde om je te ontwikkelen.

Daarom zijn wij ervan overtuigd dat een kind – als dat enigszins mogelijk is – het beste bij zijn ouders kan blijven. En dat je ouders áltijd moet betrekken in de hulpverlening. Met respect en mededogen. Ze niet terechtwijzen, maar solidair met ze zijn. Ze geen schuldgevoel geven, maar zelfvertrouwen. In plaats van kinderen te beschermen tegen hun ouders, kun je beter ouders helpen om voor hun kinderen te zorgen. Oog hebben voor hun problemen en die samen met hen oplossen. Want van hulp aan ouders wordt ook het kind beter.

Als je vroegtijdig de juiste hulp inzet, dan is ingrijpende jeugdhulp in een later stadium niet of minder nodig. Ook kun je voorkomen dat kinderen uit hun vertrouwde omgeving en bij hun ouders moeten worden weggehaald. Door onze expertise naar voren te brengen en in de praktijk te delen met partners, kunnen we wezenlijk bijdragen aan betere jeugdzorg.

Zolang dit ideaal niet is bereikt, blijft altijd een vangnet nodig voor jeugdigen en gezinnen in opvoednood en -crisis. Een organisatie die de kennis en kunde in huis heeft om zorg te leveren in de meest complexe situaties. Die begint, waar anderen ophouden. Die ja zegt, waar anderen nee moeten verkopen. Want dat is voor ons onbestaanbaar; ieder kind en iedere ouder heeft recht op hulp. Er is een (hoog)gespecialiseerde hulpverlener nodig die dát kan garanderen. Die voor je klaarstaat als het nodig is. Die je opvangt en nieuw perspectief geeft!

Johan Krul
Bestuurder Jeugdhulp Friesland

Naam
Liselope Schickendantz

Leeftijd
43 jaar

Thuis
woont samen in Lemmer

Ze is er vroeg bij
met trainen

Bij Jeugdhulp Friesland
sinds mei 2018

Werk
verpleegkundig specialist GGZ, verantwoordelijk voor het voorschrijven en monitoren van alle (psychiatrische) medicatie binnen Jeugdhulp Friesland. Ook denkt ze mee tijdens diagnoses en coacht ze teams in het omgaan met psychiatrische stoornissen.

Elke dag om zeven uur uit bed om te trainen voor de triatlon? Dan móet je wel een ochtendmens zijn. Nou, mooi niet. Liselope gaat voor werktijd vaak een rondje hardlopen, fietsen of zwemmen. Met frisse tegenzin. Na afloop is ze altijd blij dat ze het heeft gedaan. En haar doorzettingsvermogen komt ook goed van pas op het werk!

‘De vroege trainingen vind ik het fijnst’

Er vroeg bij zijn, problemen tijdig aanpakken. Dat is cruciaal voor kind en gezin. Als Jeugdhulp Friesland brengen we onze expertise daarom naar voren in het proces én bieden we op het juiste moment passende hulp. Er vroeg bij zijn dus. Dat geldt voor collega Liselope wel heel letterlijk!

Roken

‘Het begon gek genoeg met sigaretten. Toen ik acht jaar geleden besloot te stoppen met roken, werd ik heel onrustig. Ik liep al hard – ben altijd vrij sportief geweest – maar kocht voor de afwisseling ook een racefiets. Dat vond ik zo onwijs leuk, dat mijn vriendin zei: “Waarom doe je niet eens mee met een triatlon?” In 2013 deed ik m’n eerste, met korte afstanden. Inmiddels doe ik om het jaar een hele triatlon: 3,8 kilometer zwemmen, 180 kilometer fietsen en nog 42,2 kilometer hardlopen.’

Iets opbouwen

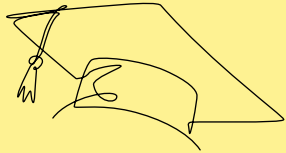
‘Een triatlon doen is super uitdagend. Je ontdekt wat je lijf aankan én hoever je je grenzen kunt verleggen. Maar ook het hele voortraject vind ik mooi. Je bouwt echt iets op, werkt ergens naartoe. Een duidelijk doel hebben en daar helemaal voor gaan. Dat vind ik fijn. Ook in mijn werk trouwens. En dat moet ook wel. Als ik een depressie of psychose niet op tijd ontdek of behandel, kan dat zeer schadelijk zijn voor een kind.’

Wind op je kop

‘Hoewel ik echt geen ochtendmens ben, vind ik de vroege trainingen het fijnst. Dan heb ik het maar gehad en kan ik het afstrepen van mijn to-do lijst. Maar het is ook gewoon heel relaxt. Zeker die duurlopen. Lekker buiten, wind op je kop, nergens aan hoeven denken – of juist dingen op een rijtje krijgen. Na afloop geeft het een lekker voldaan gevoel.’

Italië

‘Afgelopen zomer zou ik de Ironman Italy doen. Die werd helaas afgelast. Ik hoop dat het nu wel doorgaat. En natuurlijk wil ik dan sneller zijn dan de vorige keer. Maar het gaat me vooral om de ervaring en de gezelligheid eromheen. Al die mensen, de medaille bij de finish. Het is zo leuk!’

Omdat je nooit bent uitgeleerd

De wereld verandert, de hulpvraag van cliënten verandert, jij verandert.

Als professional in de jeugdzorg ben je nooit uitgeleerd. Door nieuwe vaardigheden en kennis op te doen, blijf je in ontwikkeling én draag je bij aan betere jeugdzorg. Goed om te weten: de Jeugdhulp Academie ondersteunt je daar graag bij!

Kennis delen

Jeugdhulp Friesland heeft een schat aan kennis op het gebied van orthopedagogische en orthopsychiatrische zorg. ‘Door die specialistische kennis te delen, liefst zo vroeg mogelijk in het proces, willen we bijdragen aan ons doel: kinderen en jongeren laten opgroeien in een veilige en gezonde omgeving’, vertelt Annet Meibos, kwartiermaker Human Resources.

Eigen academie

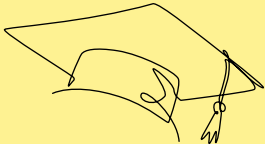
Dat is precies de reden waarom Jeugdhulp Friesland een eigen academie heeft. Annet: ‘Zo kunnen we trainingen en cursussen toespitsen op de ontwikkelingen van nu: met herkenbare casussen en trainers uit de eigen jeugdzorgpraktijk. Dit zorgt voor relevante en direct toepasbare trainingen. Zo behouden we een hoge zorgkwaliteit en geven we invulling aan een leven lang leren.’ Een groot deel van het trainingsaanbod is SKJ-geaccrediteerd. ‘Medewerkers kunnen eenvoudig aansluiten om hun accreditaties te halen: op het moment dat het hen het beste past.’

Voor ketenpartners

De Jeugdhulp Academie ontwikkelde tientallen cursussen, trainingen en workshops. Niet alleen voor eigen medewerkers, juist ook voor collega’s uit wijk- en gebiedsteams, het onderwijs en voor andere ketenpartners. Annet: ‘Zo wordt onze training Meer grip op gedrag ingezet op verschillende basisscholen in Noord-Nederland. Trainingen als Beroepscode, tuchtrecht en ethiek en Pleegouderbuddy zijn in trek bij collega-instellingen in heel Nederland.’

Verbinding met praktijk

De komende jaren blijft het aanbod groeien. Annet: ‘Zo bieden wij opleidingsplaatsen voor een in-house opleiding tot GZ-psycholoog en Klinisch Psycholoog. Hiermee leggen we nog meer de verbinding met de jeugdzorgpraktijk. En omdat we met het Neurosequential Model of Therapeutics (NMT) van Bruce Perry gaan werken, ontwikkelen wij ook hiervoor nieuwe trainingen en cursussen.’

TOP 3 trainingen

1 Kind centraal bij scheiding en een verdieping daarop

2 Beroepscode, tuchtrecht en ethiek

3 Gezond seksueel opgroeien met het vlaggensysteem

Wie
Truuske Bailey-de Bruin

Werkt bij
Jeugdhulp Friesland

Functie
Orthopedagogisch begeleider

Volgde de training
Cirkel van Veiligheid

‘Ik kon de training de volgende dag al toepassen’

Truuske: ‘Waar komt gedrag vandaan, wat vertelt het en wat heeft een kind vervolgens nodig? Cirkel van Veiligheid leert je om anders te kijken naar het gedrag van kinderen. Tijdens mijn studie was ik al geïnteresseerd in deze methode. Mooi dat ik me via de Jeugdhulp Academie hierin kon verdiepen. In twee dagdelen zijn we ingegaan op de Cirkel van Veiligheid. Eerst de theorie, daarna oefenden we aan de hand van videobeelden. Wat ik sterk vind aan deze training? Dat ik de kennis meteen kon toepassen. Zo hadden wij een jongetje op de groep die opeens heel erg boos of juist heel verdrietig kon worden. Dankzij de cursus kwam ik tot het inzicht dat dit jongetje een volwassene nodig heeft die rust uitstraalt en veiligheid biedt. Hierdoor kon ik hem meteen beter helpen.’

Wie
Astrid van Dijk

Werkt bij
Jeugdhulp Friesland

Functie
Ouderschapsmediator, D-Force!-therapeut en Trainer Kind centraal bij scheiding.

Geeft de training
Kind centraal bij scheiding en Professioneel begeleiden van complexe oudergesprekken

‘Sta sterker in je schoenen bij scheidings-problematiek’

Astrid: ‘Hoe positioneer ik mijzelf als hulpverlener bij een scheiding? Hoe kun je bemiddelen en wat zijn de signalen van kinderen die in een loyaliteitsstrijd zitten? Dreigt een scheiding complex te worden, dan moet je als hulpverlener alle zeilen bijzetten. De training Kind centraal bij scheiding biedt inzichten en handvatten om met echtscheidingsproblematiek om te gaan. De cursusinhoud is divers. Wij geven je bijvoorbeeld inzicht in wet- en regelgeving rondom echtscheiding. Op een luchtige manier, maar zó dat de kern voor iedere hulpverlener duidelijk is. Dit geeft kaders en richting bij het werken met de doelgroep. Ook ga je aan de slag met praktijkvoorbeelden. Zo hebben we een eigen film ontwikkeld rondom een casus: het beginpunt voor een rollenspel. Naast de basistraining bieden we een verdiepingscursus: Professioneel begeleiden van complexe oudergesprekken. Hierin leer je meer over jouw houding en positionering tijdens gesprekken én over de communicatiepatronen van ouders. Je oefent met verschillende interventies om tot een constructief gesprek te komen. Ik krijg van deelnemers vaak terug dat deze trainingen hun vaardigheden versterken. Het biedt ze een rugzak vol tools en kennis. Kortom, een training die meteen toepasbaar is in de praktijk.’

Wie
Mirjam Rodermond

Werkt bij
Gebiedsteam Ooststellingwerf

Functie
Gebiedsteammedewerker Jeugd

Volgde de training
Beroepscode, tuchtrecht en ethiek

‘Deze training zet je echt aan het denken’

Mirjam: ‘Beroepscode, tuchtrecht en ethiek is één van de trainingen die je verplicht moet volgen. Zo kwam ik uit bij de Jeugdhulp Academie. Ik volgde de cursus volledig via Teams. Hoewel het via een scherm natuurlijk anders is dan in het klaslokaal, ging dat prima. De beroepscode en het tuchtrecht zijn behoorlijk droge en soms ingewikkelde onderwerpen. Toch vond ik het een interessante training. Natuurlijk ga je in op de inhoud, maar wel gericht op de praktijk van de hulpverlener. Zo werkten wij in groepjes aan een casus die je zelf mocht inbrengen. Wat betekent professioneel handelen, volgens welke waarden en normen werk je? De training zet je echt weer even aan het denken. Sommige onderdelen kon ik meteen toepassen in m’n werk. Bijvoorbeeld wat de actuele regelgeving is rondom het delen van informatie. En hoe je cliënten hierin meeneemt. Goed om te weten hoe dit werkt. Je doet automatisch al veel goed. Maar dankzij deze training werd ik me nog meer bewust van mijn rol als hulpverlener.’

Zo thuis mogelijk opgroeien

Twee ouders, broertjes, zusjes. Geklets, gelach en hier en daar gekibbel. Het lijkt een heel gewoon gezin, maar is eigenlijk heel bijzonder. Ruim tachtig kinderen in Friesland wonen in een zogenoemd gezinshuis. In een gezinshuis groeit een kind dat niet meer thuis kan wonen, toch zo normaal mogelijk op.

Geen kliniek, maar een gezellig huis. Geen begeleiders, maar gezinshuisouders. Een kind dat complexe gedragsproblemen heeft, kan soms niet meer thuis wonen. Ook een pleeggezin is vanwege de problematiek dan (nog) geen optie. In een gezinshuis kan een kind tóch opgroeien in een huiselijke omgeving.

Professioneel opvoeden

Meestal woont het kind samen met andere kinderen in het gezinshuis. De ouders, gezinshuisouders genoemd, bieden professionele zorg en begeleiding. Zij zijn geschoold om professioneel op te voeden en krijgen ondersteuning van begeleiders en een gedragswetenschapper van Jeugdhulp Friesland. Ook hebben ze de mogelijkheid om bij Jeugdhulp Friesland cursussen en trainingen te volgen. Als het nodig is, worden bij de behandeling van een kind ook andere professionals betrokken.

Deeltijd-verblijf

Een verblijf in een gezinshuis is in principe tijdelijk. Ontwikkelt het kind zich positief en is de thuissituatie veilig? Dan kan hij of zij terug naar huis. Is thuis geen veilige plek? Dan kan het kind in een pleeggezin worden ondergebracht. Soms is het beter voor een kind om in een gezinshuis te blijven. Bijvoorbeeld tot hij of zij zelfstandig kan wonen. Op dit moment verblijven vrijwel alle kinderen voltijd in een gezinshuis. Maar ook een verblijf in deeltijd is mogelijk. Bijvoorbeeld in de weekenden of vakanties. Het kind is dan zoveel mogelijk thuis, maar krijgt wel de hulp die hij of zij nodig heeft. Op een veilige, rustige en gezellige plek. Zo kan het kind zich verder ontwikkelen en prettig opgroeien.

Voorkómen dat een kind niet meer thuis kan wonen: dat is de insteek van Jeugdhulp Friesland. Altijd! Toch is hoogspecialistische jeugdhulp (HSJ) soms noodzakelijk. En deze is bij Jeugdhulp Friesland volop in beweging. ‘We hopen dat Behandelcentrum Woodbrookers ooit niet meer nodig is. Tot die tijd doen we er alles aan om de jongeren zo goed mogelijk te helpen.’

TEAM TOEGANG:
samen zorgen voor
passende zorg

Welke zorg heeft een jongere nodig? Wie kan deze het beste bieden? Team Toegang coördineert alle aanmeldingen voor hoogspecialistische jeugdhulp in Friesland. ‘Team Toegang is de toegangspoort voor HSJ’, vertelt manager Antiena Hilbrandie. ‘De Friese gemeenten en aanbieders hebben afgesproken om gezamenlijk garant te staan voor jongeren met complexe en meervoudige problematiek. Wij geven invulling aan die afspraak.’ Antiena vertelt dat elke casus die bij Team Toegang binnenkomt, wordt besproken door een team van betrokken partijen. ‘Doordat bij elke aanvraag meerdere expertises betrokken zijn, kunnen we sneller passende hulp op gang brengen. Bovendien zorgen we er dankzij deze samenwerking voor dat jongeren zo weinig mogelijk verplaatst hoeven te worden. Wij brengen de expertise naar de jongere toe. Niet andersom. De juiste zorg op het juiste moment: dat is ons uitgangspunt.’

Alleen als het echt niet anders kan. Als andere pogingen om te helpen en begeleiden niet hebben gewerkt. En als het thuis echt niet meer gaat. Dán komt een jongere in aanmerking voor behandeling bij Woodbrookers. ‘We willen dat een jongere “zo thuis mogelijk” opgroeit’, zegt Hendrika de Vries, manager Algemene Zaken bij Woodbrookers. ‘Soms lukt dat niet. Op zo’n moment kan behandeling bij Woodbrookers de uitkomst zijn.’

Wisselwerking
Behandelcentrum Woodbrookers is één van de plekken waar Jeugdhulp Friesland HSJ aanbiedt. Op het behandelcentrum verblijven jongeren met meervoudige, complexe problematiek. Ze verblijven op het centrum, de meesten gaan er naar school en krijgen er therapie. ‘Juist die wisselwerking tussen leren, therapie én het leefklimaat op het centrum maakt dat we bij Woodbrookers jongeren kunnen helpen bij wie het eerder nog niet lukte een antwoord te vinden op de problematiek’, vertelt Rob Wielink. Hij is manager Behandelzaken. Samen met Hendrika is Rob verantwoordelijk voor de aansturing van Woodbrookers.

Minder jongeren, complexere problemen
De ontwikkeling die Jeugdhulp Friesland doormaakt, waarbij nóg meer wordt ingezet op vroegtijdige en ambulante behandeling, is bij Woodbrookers merkbaar. ‘Er verblijven hier steeds minder jongeren. We zijn al gekrompen van acht naar zes behandelgroepen. Dat is heel positief: hoe minder jongeren HSJ nodig hebben, hoe beter!’ Maar die medaille kent ook een andere kant. ‘De jongeren die hier wél komen, hebben zeer complexe problematiek. Vaak gaat het om een combinatie van verschillende problemen, zoals psychische aandoeningen, verslaving en opvoedingsproblemen.’

Om die doelgroep te kunnen helpen én te kunnen blijven helpen, werken Rob en Hendrika hard aan de

ontwikkeling van Woodbrookers. ‘Als je zorg biedt aan een doelgroep met steeds complexer wordende problematiek, moet die zorg van topkwaliteit zijn’, zegt Rob. ‘Het leefklimaat op het behandelcentrum is gebaseerd op schematherapeutisch werken en geweldloos verzet. Met deze aanpak worden onze interventies steeds effectiever. Dat bij Woodbrookers zowel behandeling als onderwijs plaatsvindt, is daarbij een enorm voordeel.’

Zes jongeren per groep
Maar de ontwikkelingen gaan verder. ‘De komende jaren maakt Woodbrookers de beweging van behandelcentrum naar kliniek’, vertelt Rob. ‘Eén van de grote veranderingen is dat we behandelgroepen willen creëren van zes jongeren. Nu bestaat een groep nog uit acht jongeren. ‘Daarmee kunnen we de kwaliteit, nabijheid en veiligheid vergroten. We willen de jongeren die bij ons verblijven, een zo groot mogelijke kans op succes bieden. Kleinere groepen dragen daar enorm aan bij.’ Ook voor de continuïteit binnen het team zijn groepen van zes belangrijk. ‘Als jeugdzorgwerker bij Woodbrookers moet je veel kunnen verdragen’, zegt Hendrika. ‘Kleinere groepen verlagen de werkdruk. Bovendien kunnen collega’s dan meer aandacht schenken aan de jongeren en hun individuele behoeftes. Dat komt de kwaliteit van de zorg ten goede.’

Overbodig
Ondanks de grootse plannen van de managers, kunnen ze ook met trots terugkijken op veranderingen die al eerder plaatsvonden. Hendrika: ‘Bij Woodbrookers zijn we echt goed bezig, vind ik. We hebben volop geïnvesteerd in therapieën en het leefklimaat. En natuurlijk doen we er alles aan om te voorkómen dat een jongere bij Woodbrookers moet verblijven. Ooit hopen we als Behandelcentrum Woodbrookers niet meer nodig te zijn. Maar zo ver is het nog lang niet. Tot die tijd doen we er alles aan om de jongeren hier zo goed mogelijk te helpen.’

‘Dit helpt om een kind veilig te laten opgroeien!’

De driejarige Kevin is in gevaar. Zijn ouders hebben problemen en thuis ontstaat een crisis. Voor Kevin is acuut een veilige plek nodig. Zodra het Regiecentrum Bescherming en Veiligheid hierover contact legt met Jeugdhulp Friesland, slaan beide organisaties de handen ineen. Door meteen slim en intensief samen te werken, heeft Kevin nu stabiliteit in zijn leven. Hoe? Dat delen Manouk, Annemiek en Ilona graag!

Ze vormen een sterk trio: regiebehandelaar Manouk van der Wit, ambulant hulpverlener pleegzorg Annemiek Kloppenburg en voogd Ilona Janson. Manouk en Annemiek werken bij Jeugdhulp Friesland, Ilona bij het Regiecentrum. Maar ze denken niet in “organisatiegrenzen”.

Manouk: ‘Toen het Regiecentrum contact zocht met Jeugdhulp Friesland, stond één ding voorop: wat heeft Kevin nodig en wat is in zijn belang? Dat was én is nog steeds het uitgangspunt voor ons allemaal.’ Ilona: ‘Er waren grote zorgen over Kevins veiligheid, er moest direct iets gebeuren. Daarom is een voorlopige ondertoezichtstelling uitgesproken (VOTS), later omgezet in een OTS. Mijn voorganger werd gezinsvoogd van Kevin.’

Flinke uitdaging
Jeugdhulp Friesland zoekt dan met spoed een passend pleeggezin voor de driejarige jongen. Er zijn wel crisisplekken, maar het Regiecentrum en Jeugdhulp Friesland schatten in dat de situatie met de ouders niet zomaar is opgelost. Kevin zou dan vanuit een crisispleeggezin weer naar een ander pleeggezin moeten.

‘Het mooie is dat Kevin nog altijd in dit gezin woont’

En dat is niet in zijn belang. Manouk: ‘Het leven zo normaal en veilig mogelijk maken voor het kind. Dat proberen we samen te bereiken. Zo is het gelukt om een gezin voor Kevin te vinden, dat naast crisisopvang ook langdurige pleegzorg biedt. Een flinke uitdaging, want die gezinnen zijn er beperkt. Het mooie is dat Kevin nu nog altijd in dit gezin woont.’

Vertrouwensrelatie
Naast elkaar staan. Verwachtingen uitspreken. Strak afstemmen. Elkaars rol en verantwoordelijkheid kennen, zonder rigide te zijn. Zó typeert het trio de manier waarop ze samenwerkt. Annemiek: ‘Als pleegzorgbegeleider van dit gezin merkte

ik al gauw wat deze manier van samenwerken oplevert. Ik heb nauw contact met Kevin en zijn pleegouders. We hebben een vertrouwensrelatie opgebouwd. Zodra er iets speelt en Kevin, zijn pleegouders of bijvoorbeeld school signalen afgeven, hebben Ilona, Manouk en ik direct intensief contact. Daarbij focussen we op de behoefte van Kevin en het gezin. Zo nodig volgen concrete acties en betrekken we eventueel ook andere partijen. Door er vroeg bij te zijn en continu af te stemmen, voorkomen we dat een situatie ontspoot.’

Getraumatiseerd
En dát is ook nu nog steeds belangrijk, benadrukt voogd Ilona. ‘Kevin is nu tien. Pas toen hij langere tijd op deze veilige plek was, kwam naar boven hoe getraumatiseerd hij is. Dat zie je vaak gebeuren. De veiligheid geeft ruimte om toe te laten wat er zit.’ Kevin liet complex gedrag zien, vertelt Annemiek. ‘Druk, snel boos, donkere gedachten, slecht slapen; in gesprek met zijn pleegouders kwamen deze signalen naar voren. Onder regie van Manouk is toen traumabehandeling opgestart voor Kevin. En daar is hij nu volop mee bezig. Ook tijdens deze behandeling is afstemmen en evalueren steeds een prioriteit.’

Op school ging het na een tijd ook moeizamer. Kevin leek daar niet op zijn plek, voelde zich niet zo fijn. Ook al was de situatie nog hanteerbaar. Manouk: ‘Het is cruciaal om dan samen tijdig actie te ondernemen. Juist om te voorkómen dat dit schoolse stuk een nieuwe verlieservaring wordt voor hem. In overleg met school en Kevin is besloten een andere, beter passende school voor hem te zoeken. De boodschap voor Kevin was daarbij positief: jij kunt veel meer dan wat wij als school kunnen bieden. En die positieve insteek heeft gewerkt. Kevin voelt zich nu goed op zijn nieuwe school en het leren gaat beter.’

Zo normaal mogelijk
Het trio zet alles op alles om hem in dit pleeggezin te houden. Zijn veilige en zo normaal mogelijke wereld. Annemiek: ‘Dat is niet vanzelfsprekend bij een getraumatiseerd kind. Dit gezin is Kevins veilige basis. Maar het moet ook voor de pleegouders behapbaar blijven. Daarin probeer ik ze zo goed mogelijk te begeleiden.’ De biologische ouders van Kevin hebben geen gezag meer over hem. Ze worden waar mogelijk wel betrokken bij hun zoon. Ilona: ‘We kijken met elkaar welke rol deze

ouders nog kunnen vervullen. Vanuit respect zoek ik de samenwerking en houd ze op de hoogte. Er is bijvoorbeeld een bezoekregeling. Daarbij staat de behoefte van Kevin wel voorop; het moet in zijn belang zijn. Op dit moment is het contact tussen moeder en zoon helaas moeizaam. We werken eraan om dat te verbeteren.’

Veel waard
Er vroeg bij zijn en inspelen op wat een kind nodig heeft. Een mooi uitgangspunt en toch lukt het niet altijd. Manouk: ‘Als er iets gebeurt met een kind zoals Kevin, moet je snel opschalen. Maar dat blijkt soms lastig. Want er zijn wachtlijsten en financieringsstromen zijn vaak gescheiden. Ook voegen soms belangrijke nieuwe samenwerkingspartners in. Dit alles kan vertraging veroorzaken. Dan willen we zó graag snel, om een uitplaatsing binnen pleegzorg te voorkomen. Toch blijven de drie vooral positief. Ilona: ‘Juist door hoe wij samenwerken en steeds alert blijven, besparen we tijd. Ook als het goed loopt in een situatie zoals met Kevin, checken we waaróm dat zo is. Het helpt allemaal om een kind op de rit te krijgen en te houden. En dat is ons heel veel waard!’ »

Manouk van der Wit
gedragswetenschapper
en regiebehandelaar
bij Jeugdhulp
Friesland

Ilona Janson
jeugdbeschermer
bij Regiecentrum
Bescherming en
Veiligheid

Annemiek Kloppenburg
ambulant hulpverlener
pleegzorg bij
Jeugdhulp Friesland

VAN NU

Nul uithuisplaatsingen, nul suïcides, nul thuiszitters, nul complexe echtscheidingen en nul residentiële plaatsingen. Ambitieuze? Zeker. ‘Maar in de jeugdzorg moet die nul altijd het streven zijn’, vinden de zorgprofessionals die zich bij Van Nu tot Nul hebben aangesloten. Deze beweging wil de Friese jeugdzorg stap voor stap verbeteren. Niet door alleen te dromen en te praten, vooral door te doen!

Het is 2018. Het jaar waarin alle Friese gemeenten en zeven zorgaanbieders het convenant Hoogspecialistische jeugdhulp ondertekenden. Doel: samen de zorg voor de jeugd verbeteren. Want, zo schrijven ze: ondanks alle inspanningen van ouders, scholen, gemeenten en aanbieders komt het nog voor dat kinderen en jeugdigen niet de hulp krijgen die ze nodig hebben. Omdat zorg te laat komt. Omdat cliënten oneindig worden doorverwezen en verstrikt raken in een versnipperd systeem.

Voorlopers

Zeggen dat het beter moet, is gemakkelijk. Maar hoe kunnen wij ervoor zorgen dat we écht iets verbeteren? Deze vraag was de aanleiding voor een groep voorlopers uit de jeugdzorg om Van Nu tot Nul te starten. Een beweging die zorgprofessionals, ongeacht de organisatie waarvoor ze werken, wil inspireren en uitdagen door die ene vraag: hoe worden wij elke dag een klein beetje beter om onze doelen voor kinderen en gezinnen te bereiken?

Indrukwekkend

Eén van de manieren om dit in gang te zetten, zijn de verhalen en de dilemma’s uit de praktijk. Op de website vannutotnul.nl vind je tientallen voorbeelden die om nieuwe perspectieven vragen. Waarom lukt het ons niet om een achttienjarig meisje met een laag IQ dat lijdt aan anorexia én kenmerken van autisme vertoont, goede hulp te bieden?

TOT NUL

Samen sterk voor betere jeugdzorg

Waarom lukt het ons niet om een meisje met een laag IQ dat lijdt aan anorexia én kenmerken van autisme vertoont, goede hulp te bieden?

Hoe kan het toch dat geen enkele instantie zich raad weet met een drugsverslaafde jongere die keer op keer weer in de problemen komt?

Een ander indrukwekkend verhaal is opgetekend door Doetie Rothehuser, zorgcoördinator bij Woodbrookers van Jeugdhulp Friesland. Ze vertelt over het werken op een gesloten afdeling, de heftige problematiek die er is, het perspectief dat jeugdigen hebben. ‘Mijn werk is prachtig, maar het maakt me soms ook verdrietig. Zeker wanneer je weet dat de kinderen die hier komen een hele zorggeschiedenis achter de rug hebben. Kunnen wij dit ook anders aanpakken; eerder de hulp bieden die nodig is, beter samenwerken? Wij mogen niet het eindstation zijn voor jongeren.’

In de doe-stand

De eerste Van Nu tot Nul-bijeenkomsten zijn geweest. Deelnemers spreken daarbij over wat zij beter kunnen doen door samen te werken. Dit resulteert in discussies over hoe de organisaties onderbouwd beter kunnen samenwerken en van elkaars kennis gebruik kunnen maken. Er volgen nog veel meer bijeenkomsten. Die doe-stand wil de beweging vooral vasthouden. ‘Want’, zo zeggen de deelnemers, ‘er is een marathon te lopen en wij staan nog maar aan het begin.’

OVER DE NUL

Die nul...; is die niet wat hoog gegrepen? Zeker niet! Het is juist belangrijk om zo’n doelstelling te hebben, vinden de deelnemers van de beweging. Vergelijk het met de missie waar Rijkswaterstaat al sinds 1975 naar streeft: nul verkeersdoden. Bij nul zijn ze nog niet. Maar ze wisten wel het aantal van 2500 verkeersdoden in 1975 terug te dringen tot zo’n 680 in 2020. Zo’n verbetering moet toch ook in de jeugdzorg mogelijk zijn!

SLUIT JIJ JE AAN?

Van Nu tot Nul is een beweging die het niet alleen bij dromen, kennisdelen en praten laat. Samen met andere professionals werken we aan concrete doelen. We gaan minstens drie knelpunten verbeteren, er is tenminste één gemeente die ons gedachtengoed in z’n beleid opneemt en we organiseren bijeenkomsten om van elkaar te leren en elkaars perspectieven te leren kennen. Iedere professional in de Friese jeugdzorg is welkom!

MEEPRATEN, MEEDENKEN, MEEDOEN?

Check: vannutotnul.nl

4x in therapie

Vier bewezen effectieve therapieën in de spotlights!

Schematherapie

Geschikt voor: kinderen en jongeren met problemen die in de vroege jeugd zijn ontstaan

Wat doe je als iemand boos op je is? Als je teleurgesteld bent? Of als je juist een compliment krijgt? Hoe je in bepaalde situaties reageert, hangt vaak af van je ervaringen met soortgelijke situaties. Die herinneringen, gedachten, emoties en lichaamsreacties worden schema's genoemd. Schema's helpen ons om situaties snel te interpreteren. Maar bij kinderen die opgroeien in een onveilige omgeving, kunnen zogenoemde disfunctionele schema's ontstaan: schema's die niet helpen, maar juist tegenwerken. Schematherapie kan dan passend zijn. Deze therapievorm is gericht op het veranderen van schema's en het gedrag van een kind als zo'n schema wordt "geraakt". Zo leert het kind om op een andere, gezonde manier te reageren en verstandige keuzes te maken.

Systeemtherapie

Geschikt voor: kinderen en jongeren met problematiek in het systeem

Je gezin, je werk maar ook de cultuur waarmee je je identificeert: het zijn allemaal systemen. Ieder mens bevindt zich dus in talloze systemen. Al die systemen hebben invloed op ons. Positief én negatief. Systeemtherapie is erop gericht om de negatieve invloed uit een systeem om te buigen naar een positieve. Bij kinderen of jongeren draait systeemtherapie vaak om het gezin. Er wordt dan bijvoorbeeld gewerkt aan het verbeteren van de onderlinge communicatie of herstel van verstoorde relaties. Het hernieuwde evenwicht in het gezin helpt het kind om problemen te overwinnen.

Cognitieve gedragstherapie

Geschikt voor: kinderen en jongeren met psychische problemen die hun ontwikkeling belemmeren

Gedachten beïnvloeden je gevoel en gedrag. Dát is het uitgangspunt van cognitieve gedragstherapie (CGT). CGT wordt ingezet bij kinderen met uiteenlopende problemen: van trauma's en depressies tot angsten en gedragsproblemen. Tijdens CGT werkt een kind samen met de therapeut aan het veranderen van negatieve gedachten rondom een bepaald thema of probleem. Het kind leert zogenoemde "helpende denkpatronen": de gedachten die leiden tot nare gevoelens of ongewenst gedrag worden omgebogen tot nieuwe gedachten. Deze zorgen juist voor fijne gevoelens of gewenst gedrag.

EMDR-therapie

Geschikt voor: kinderen en jongeren die last blijven houden van schokkende ervaringen

Kinderen of jongeren die iets schokkends hebben meegemaakt, kunnen daar lang last van houden. De nare herinnering dringt zich op willekeurige momenten op. Eye Movement Desensitization and Reprocessing (EMDR) therapie kan de herinneringen of flashbacks minder heftig maken. Tijdens deze therapievorm wordt een kind gevraagd aan de herinnering te denken en tegelijkertijd zijn of haar ogen te bewegen. Door deze "dubbele belasting" van het brein, verliest de herinnering uiteindelijk zijn kracht en emotionele lading.

Bij Jeugdhulp Friesland is alles erop gericht om kinderen en jongeren in hun eigen omgeving te laten opgroeien. Hoe complex problemen soms ook zijn. Mede dankzij de inzet van intensieve programma’s lukt het steeds beter om uithuisplaatsing te voorkomen. ‘Hiermee bieden wij een laatste kans voor ouders, verzorgers én kinderen om samen door te kunnen’, vertelt Anne Marie Welbergen, manager Algemene Zaken.

‘Uithuisplaatsing? Dat is het allerlaatste middel dat je wilt inzetten’, benadrukt Anne Marie. ‘Onderzoek wijst uit dat een uithuisplaatsing geen garantie is voor duurzame verbetering. Sterker nog: het is vaak een traumatische ervaring voor kinderen. Ze worden uit hun vertrouwde omgeving gehaald en moeten ergens anders een nieuw leven opbouwen. Jeugdigen die uit huis worden geplaatst, hebben later juist meer hulp nodig.’

5x-gezin principe
Behandeling in én met de eigen omgeving biedt op langere termijn betere resultaten. Het is de inzet van Jeugdhulp Friesland om thuis een gezonde en veilige basis te creëren. ‘Ons 5x-gezin principe is hierbij leidend [zie kader]. Dus zoveel mogelijk thuis, eventueel (tijdelijk en/of in deeltijd) in een pleeggezin of gezinshuis. Daarnaast proberen wij de jongere zoveel mogelijk naar de eigen school te laten gaan, mits de situatie veilig is.’

Laatste kans
Hoe complex de problemen thuis soms zijn: een ouder wil een kind het liefst bij zich houden. Ook een kind of jongere wil liever niet weg. Anne Marie: ‘Wanneer een uithuisplaatsing dreigt, zet dit vaak alle partijen op scherp. Er ontstaat bereidheid bij ouders om die allerlaatste kans met beide handen aanpakken. Daar zetten wij met drie intensieve

programma’s op in.’ Met Multi Systeem Therapie (MST), MST-CAN (Child Abuse and Neglect) en MDFT (Multi Dimensionale Familie Therapie) biedt Jeugdhulp Friesland drie evidence based programma’s om kinderen thuis te laten wonen. Het zijn programma’s waarin ieder gezinslid aan het werk moet. Anne Marie: ‘Specialistische teams bieden in korte tijd intensieve hulp. Het hele gezin doet hierin mee. Maar wij hebben ook aandacht voor leefgebieden zoals school, werk en vrije tijd.’

Resultaten
Op het moment dat een team van Jeugdhulp Friesland aan de slag gaat, heeft zij de regie. Voor de MST-programma’s geldt zelfs dat alle andere hulp moet stoppen. ‘Alle hulp die nodig is, wordt binnen deze teams geleverd. Inclusief eventuele praktische ondersteuning. Uiteraard werken we nauw samen met de verwijzer en belangrijke ketenpartners.’ De resultaten mogen er zijn. Anne Marie: ‘Neem het MST-programma. In 2019 woonde 93% van de cliënten na behandeling thuis, pleegde 94% geen delict meer en gaat 82% naar school en werk. Ook MST-CAN kan na de eerste gezinnen al mooie cijfers overleggen. Van de zeven gezinnen die in 2020 met MST-CAN werden behandeld, kon in zes gevallen uithuisplaatsing worden voorkomen.’

5 x gezin

Jeugdhulp Friesland werkt volgens de systematiek van 5x-gezin, waarbij een volgende stap pas plaatsvindt, als de vorige niet haalbaar is.

1
Hulp thuis (ambulant)

2
Wonen in een netwerk(pleeg)gezin

3
Wonen in een pleeggezin

4
Wonen in een pleeggezin met extra ondersteuning

5
Wonen in een gezinshuis

Erik Bouma (supervisor MDFT): ‘Jongeren die zich niet begrepen voelen, ouders die de grip kwijtraken, verstoorde communicatie. Je kunt elkaar hélemaal kwijtraken; totdat het echt niet meer gaat. Dat is het moment waarop MFDFT wordt ingezet. Met MDFT bieden wij een intensief traject. Iedereen moet met de billen bloot. Dit begint met eerlijkheid en respect naar elkaar. Als jongere én ouder. Hoeveel aandacht heb jij voor je kind? Hoe vaak geef je jouw zoon of dochter een compliment? Samen ontrafel je patronen en probeer je de verbinding te herstellen. Wij zien ouders als het medicijn, maar wij betrekken ook belangrijke hulp- en steunbronnen uit het netwerk. School, familieleden, de voetbaltrainer. Daarna ga je kijken hoe je elkaar kunt helpen. Zo ben ik onlangs met een jongen bij zijn vriendengroep geweest.

‘Samen herstellen we de verbinding’

Erik Bouma

MDFT

Sinds 2011 biedt Jeugdhulp Friesland Multi Dimensionale Familie Therapie (MDFT).

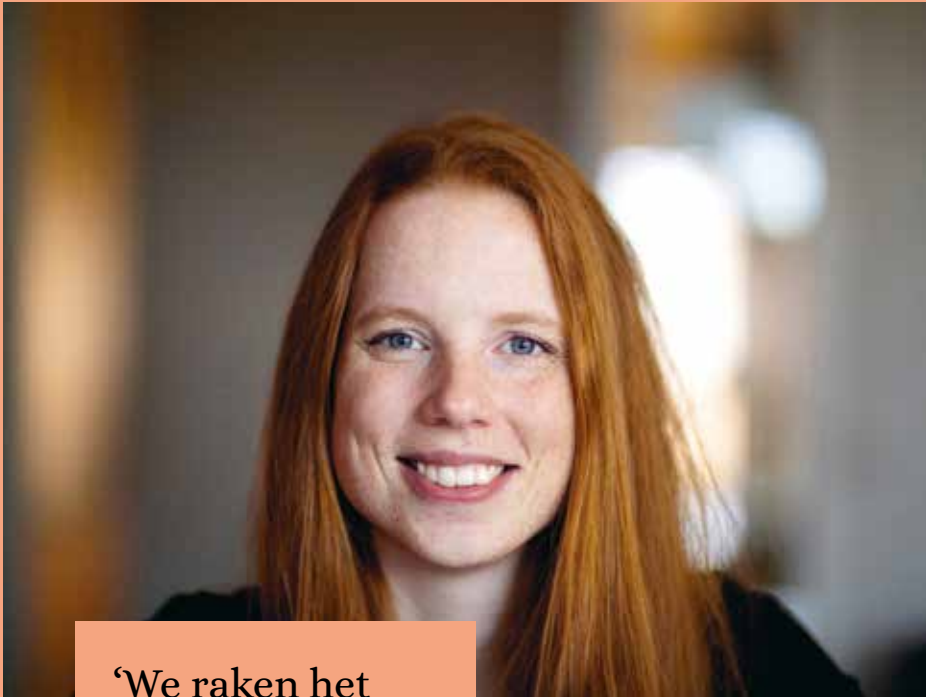
Voor
jongeren van 12 tot 18 jaar met meervoudig probleemgedrag zoals psychische problemen, crimineel gedag en verslaving

Doel
de problemen van de jongere sterk verminderen en het gezin weer goed laten functioneren

Duur
half jaar, bij licht verstandelijke beperking 9 maanden

Vorm
meerdere gesprekken per week, diverse huiswerkvormen

Hij vond het moeilijk om “nee” te zeggen wanneer er speed werd gebruikt. Hij heeft z’n vrienden gevraagd of ze hem hier alsjeblieft bij wilden helpen. Het kan ook andersom. Een meisje dat een drugsprobleem heeft. Uit gesprekken blijkt dat ze een zusje met een ernstige ziekte heeft. En dat de aandacht van de ouders vooral naar dat zusje ging. Dan komt er een moment waarop ouders inzien wat hun rol is geweest en ze hun dochter bekennen: wij hebben jou niet voldoende gezien, we gaan het anders doen. Dat is het mooie aan MDFT. Stap voor stap ontstaat er weer één team en gaan ouders weer om hun kind staan. Het is hard werken, maar je komt tot duurzaam resultaat. We krijgen dit ook vaak terug: wat was het intensief, maar zo nodig! Nee, na MDFT zijn niet alle problemen opgelost. Wél staat er een andere basis.’ »

‘We raken het trauma echt aan’

Linda Foget

MST-CAN

Sinds 2020 biedt Jeugdhulp Friesland Multi Systeem Therapie – Child Abuse and Neglect (MST-CAN)

Voor
gezinnen met kinderen van 6 tot 17 jaar waar sprake is van mishandeling en verwaarlozing

Doel
mishandeling en/of verwaarlozing stoppen en verder voorkomen, psychische problemen bij kinderen en ouders stoppen en uithuisplaatsing voorkomen en/of thuis wonen mogelijk maken

Duur
6 tot 9 maanden

Vorm
minimaal 3 contacten met het gezin en/of naastbetrokkenen per week in de woonomgeving van het gezin, dag en nacht bereikbaar.

Linda Foget (MST-CAN Therapeut): ‘Mishandeling of verwaarlozing van kinderen ontstaat nooit zomaar. De oorzaak is vaak een samenspel van factoren: trauma, middelengebruik of schulden. Voordat wij hulp opstarten, maken wij met het gezin een veiligheidsplan én prioriteren we de belangrijkste problemen en risicofactoren. Daarna gaan we aan de slag om de kracht van het gezin te vergroten. De gezinnen waar wij komen zijn divers. Denk aan een alleenstaande moeder die dolgraag wil dat haar puberdochter weer thuis komt wonen. Maar die zij door haar drugsverslaving en stemmingswisselingen geen veilige basis kan bieden. Het kan ook gaan om een gezin waarin beide ouders of juist de kinderen diverse problemen hebben. De MST-CAN therapeut ontmoet het gezin gedurende negen maanden minstens drie keer per week. Thuis en soms ook op een andere locatie. De hulp richt zich op alle leefgebieden en loopt uiteen van agressieregulatie-training en traumabehandeling

tot het trainen van ouderschapsvaardigheden. Alle gezinsleden krijgen behandeling. Daarnaast zoeken we aansluiting bij het netwerk: familie, vrienden, school en de sportvereniging. Na een succesvolle behandeling zijn de individuele psychische problemen van ouders en kinderen verholpen en is de kindermishandeling en verwaarlozing gestopt. Soms is vervolgondersteuning nodig. Bijvoorbeeld wanneer ouders een verstandelijke of lichamelijke beperking hebben, die het lastig maakt het geleerde zelfstandig uit te voeren. Ja, het kan confronterend zijn om drie keer per week de voordeur open te doen voor de MST-therapeut. Om familie, vrienden en school bij het probleem te betrekken. Om een trauma echt aan te raken. Maar er valt veel te winnen. In de eerste zeven gezinnen die Jeugdhulp Friesland met MST-CAN behandelde, kon in zes gevallen uithuisplaatsing worden voorkomen. Die kans verdient elk gezin.’

MST

Sinds 2018 biedt Jeugdhulp Friesland Multi Systeem Therapie (MST)

Voor
jongeren van 10 tot 19 jaar met ernstige gedragsproblemen, zoals verbale en fysieke agressie, wegglooptgedrag en crimineel gedrag

Doel
voorkomen van uithuisplaatsing of het mogelijk maken dat jongeren weer thuis kunnen wonen

Duur
3 tot 5 maanden

Vorm
meerdere gesprekken per week in de thuissituatie, diverse thuiswerkvormen, dag en nacht bereikbaar.

Jalila Fattah (supervisor MST): ‘Eén van de succesfactoren van MST? Wij geven nooit op. Ons motto is dan ook: Whatever it takes. We halen alles uit de kast om ervoor te zorgen dat een gezin op eigen kracht verder kan. Dit vraagt om samenspel. Tussen ouders, school, wijkagent, vrienden en familie én zo mogelijk de jongere zelf. De MST-therapeut richt zich op al die systemen om tot een duurzame gedragsverandering te komen. Fysieke agressie, drugsgebruik, spijbelen en contacten met foute vrienden: we komen het geregeld tegen. Meervoudige problemen, op het randje van een uithuisplaatsing. Toch kunnen wij dankzij het MST-programma tóch voor een doorbraak zorgen. Ouders spelen daarbij een cruciale rol. Wij zien vaak dat ouders problemen ervaren met het uitvoeren van gezag. Ze zijn soms zelfs bang voor hun kind. Wij doen er alles

aan om ouders weer in hun kracht te zetten. Weer leren afspraken maken, consequenties uitvoeren én belonen. Die eerste weken zijn zwaar. Voor ouders om hun rol te pakken en dit vol te houden. Voor jongeren om die nieuwe rol te accepteren. Soms zie je dat probleemgedrag in het begin zelfs sterker wordt. Een jongere probeert ruimte te vinden, test de ouders uit. We zijn dag en nacht bereikbaar als de situatie dreigt te escaleren. Zodra je die fase door bent, gaat het vaak razendsnel. In dit programma moet ook de jongere aan de bak. Naar school gaan, afspraken nakomen, stoppen met middelengebruik. Ook hiervoor bieden wij allerlei interventies. Uiteindelijk is onze inzet erop gericht dat ouders en hun kind samen verder kunnen. Het is gaaf om te ervaren dat dit in 94% van de gevallen ook gewoon lukt.’

‘In 94% van de gevallen lukt het!’

Jalila Fattah

‘Door een scène te schoppen, kreeg ze thuis vaak haar zin’

‘Deeltijdpleegzorg redde ons gezin’

Als Dana Jongstra acht jaar oud is, gaat het thuis niet meer. Haar ouders zijn óp. Deeltijdpleegzorg geeft Dana en haar ouders de kans om regelmatig even op adem te komen. Met de familie Wielenga krijgt Dana er een thuis bij. Een openhartig gesprek tussen haar biologische ouders en haar pleegouders!

‘Zij eruit of ik eruit!’ Gerlof Jongstra had nooit gedacht die woorden uit te spreken. Toch gebeurt het in 2014. Het gezin van Gerlof en Constantia Jongstra staat onder druk. Hun oudste zoon heeft recent een ongeluk gehad en zorg nodig. Gerlof en Constantia besteden veel van hun tijd en energie aan hun revaliderende zoon. Dochter Dana, dan acht jaar oud, reageert heftig op de situatie. Ze wordt recalcitrant, is snel boos, luistert slecht naar haar ouders en zoekt continu de grenzen op. Vooral haar vader moet het ontgelden.

Pittige ruzie
Na een pittige ruzie – de zoveelste – komt het gezin in contact met Jeugdhulp Friesland. Daar doet Gerlof de uitspraak die alles in gang zet. Gerlof en Constantia horen over deeltijdpleegzorg, een vorm waarbij Dana wel thuis woont, maar af en toe naar een pleeggezin gaat. ‘Dat leek bij ons te passen’, zegt Constantia. ‘Wij konden dan af en toe op adem komen en Dana kreeg in het pleeggezin de aandacht die ze nodig had.’

Onder het bureau
Zo komen Roelof en Kathinka Wielenga in beeld. Ze waren eerder al pleeggezin en staan open voor een

deeltijdplaatsing. Na een succesvolle kennismaking tussen de twee stellen volgt de kennismaking met Dana. ‘We hadden een boekje over onszelf gemaakt’, vertelt Roelof. ‘En dat gaven we Dana. Zo kwam ze al wat meer te weten over haar pleeggezin.’ Kort daarna gaat de deeltijdpleegzorg van start. Dana is steeds twaalf dagen thuis en dan twee dagen in het pleeggezin. Gerlof: ‘Dana vond het eerst vreselijk om weg te gaan. We moesten haar weleens onder het bureau vandaan halen.’ Roelof vult aan: ‘Zodra ze bij ons in de auto zat, ging het alweer beter. Het verzet was voor Dana een manier om de grens op te zoeken. Door een scène te schoppen, kreeg ze thuis vaak haar zin.’

Genieten op de boot
Roelof en Kathinka nemen Dana direct mee in hun gewone ritme. ‘We hebben ons nooit enorm aangepast aan haar. Bewust, want Dana was thuis gewend om de touwtjes in handen te hebben en veel te bepalen. Bij ons kreeg ze daar de kans niet voor’, legt Kathinka uit. ‘Er mag hier heel veel, maar wel binnen de kaders die wij bepalen.’ Dana wordt volledig opgenomen in haar pleeggezin, dat naast Roelof en Kathinka bestaat uit vier dochters die al uit huis zijn. »

PLEEGZORG? ZOVEEL
MOGELIJK THUIS

Jeugdhulp Friesland biedt verschillende vormen van pleegzorg. Er is kortdurende pleegzorg, vooral bedoeld om een kind tijdelijk op te vangen. Bijvoorbeeld in een crisissituatie en als nog niet duidelijk is of een kind (weer) terug kan naar de ouders. Kan een kind niet meer thuis wonen? Dan bieden we langdurige pleegzorg. Tot slot is er deeltijdpleegzorg, de vorm van pleegzorg waarvoor de familie Jongstra koos. Het kind blijft thuis wonen, maar gaat op vaste momenten naar een pleeggezin.

Ook als het om pleegzorg gaat, zet Jeugdhulp Friesland een stap naar voren. We zoeken altijd naar manieren waarop het kind toch (zoveel mogelijk) thuis kan blijven wonen. We brengen bijvoorbeeld in kaart wat er thuis wél mogelijk is en bieden waar nodig opvang en ondersteuning. Is er toch langdurige pleegzorg nodig? Door meteen te starten met hulp, bijvoorbeeld bij de verwerking van trauma's, voorkómen we dat er verdere problemen ontstaan. Daarnaast ondersteunen we pleeggezinnen. We brengen hen bijvoorbeeld in contact met andere pleeggezinnen of geven begeleiding bij praktische problemen. Zo vergroten we de kans dat een kind opgroeit in een veilige en stabiele omgeving.

‘Het lukte
me beter om
consequent
te blijven’

‘Dana was sowieso om het weekend bij ons. Soms haalden we haar een dagje eerder op, bijvoorbeeld als we een weekendje weg gingen. Ook in de vakanties was Dana vaak langer bij ons.’ De pleegouders namen Dana vaak mee op de boot. ‘Daar kwam ze helemaal tot rust’, vertelt Kathinka. ‘Vissen, puzzelen, lezen, zwemmen... Op de boot was ze helemaal op zichzelf teruggeworpen. Dat leek haar goed te doen.’ Gerlof: ‘Als Dana wist dat jullie met de boot weggingen, stond haar koffer bij wijze van spreken al bij de deur. Geweldig vond ze dat. En wat een verschil met eerder, toen ze met tegenzin naar jullie toe ging.’

Positieve verandering

De vier ouders spreken elkaar regelmatig. Constantia: ‘Na elk weekend belden we. Zo hielden we elkaar op de hoogte van ontwikkelingen of dingen waar we tegenaan liepen. Roelof en Kathinka legden ons ook weleens uit hoe zij bepaald gedrag aanpakten. Wij probeerden dat dan op dezelfde manier te doen. Zo hebben we bijvoorbeeld geleerd om consequenter te zijn.’ De deeltijdpleegzorg werkt goed voor alle partijen. Roelof en Kathinka vangen hun pleegdochter met veel plezier op, Gerlof en Constantia merken dat Dana's gedrag positief verandert. ‘Ze begon langzaamaan meer van ons te accepteren. Wij werden weer de baas. Dingen die eerder heel veel strijd opleverden, gingen steeds makkelijker. Tandendoetsen bijvoorbeeld: dat wilde ze thuis nooit doen, terwijl het bij Roelof en Kathinka vanzelfsprekend was’, zegt Constantia. Gerlof vult aan: ‘Doordat ik wist dat Dana sommige dingen bij haar pleegouders wél probleemloos deed, was ik vaak extra gemotiveerd om ervoor

te zorgen dat ze het ook thuis ging doen. Dan lukte het me beter om consequent te blijven en door te zetten.’

Lockdown

In 2020 besluiten de families gezamenlijk om de pleegzorg af te bouwen. Het gaat goed met Dana. En met haar ouders. Roelof: ‘We besloten dat Dana niet meer om de week, maar eens per maand zou komen. Dit zouden we dan steeds verder afbouwen.’ Kort na die beslissing krijgt Nederland te maken met het coronavirus. De afkondiging van de intelligente lockdown trekt een streep door de plannen van de twee gezinnen. ‘Opeens was het helemaal over’, zegt Roelof. ‘We zijn nog wel een keer bij de familie Jongstra in de tuin wezen koffiedrinken. Toen viel ons op hoe goed het gezin het samen doet. Heel mooi om te zien.’ Constantia glimlacht voorzichtig. ‘Toen wij zeven jaar geleden bij Jeugdhulp Friesland kwamen, had ik het gevoel te hebben gefaald als ouder. Nu ben ik juist blij dat we hulp hebben gezocht. Deeltijdpleegzorg heeft ons gezin gered.’

Lef

Ook Kathinka en Roelof kijken positief terug op hun tijd als pleegouders van Dana. ‘Het was een waardevolle periode. Ons gezin heeft er gewoon een hele leuke meid bij’, zegt Roelof. ‘Gelukkig hebben we nog steeds contact met de familie Jongstra.’ Kathinka vult aan: ‘Ik vind het zo knap van Gerlof en Constantia dat ze destijds aan de bel hebben getrokken. Er is veel lef voor nodig om toe te geven dat het niet meer gaat. Toen wij besloten om pleeggezin te worden, deden we dat niet alleen om kinderen een fijne plek te bieden. Ook om gezinnen te helpen. Want een stabiel, veilig gezin is heel veel waard.’

Vertel me en ik luister
Laat me zien en ik kijk
Laat het me beleven en ik leer

Lao Tzu

Noam
Alissa Zwaan

Leeftijd
23 jaar

Thuis
woont in Sneek

Werk
als jeugdzorgwerker begeleidt ze jongeren tussen de 12 en 18 jaar, die (tijdelijk) verblijven in een woonruimte van Jeugdhulp Friesland. Alissa helpt de jongeren om meer zelfredzaam en minder afhankelijk te worden.

Ze is er vroeg bij
met haar ambities

Wie te maken krijgt met een valse start, kan twee dingen doen. De rest van het leven laten bepalen door hoe het begon. Of ervan leren en je eigen pad bewandelen. Alissa Zwaan koos dat laatste. Toen ze als vijftienjarige terechtkwam bij jeugdzorg, besloot ze: dit is wat ik later ook wil doen. Jongeren helpen om weer positief naar de toekomst te kijken.

‘Je kunt altijd op zoek naar de lichtpuntjes’

Er vroeg bij zijn, problemen tijdig aanpakken. Dat is cruciaal voor kind en gezin. Als Jeugdhulp Friesland brengen we onze expertise daarom naar voren in het proces én bieden we op het juiste moment passende hulp. Er vroeg bij zijn dus. Dat geldt voor collega Alissa wel heel letterlijk!

Sterk gevoel

‘Ik ben altijd iemand geweest die weet wat ze wil. Op school was ik bijvoorbeeld heel goed in exacte vakken, zoals wiskunde en natuurkunde. Maar ik wist dat ik juist de menselijke kant op wilde. Ik heb daarin altijd naar mijn gevoel geluisterd. Dit wil ik, en dát ga ik nastreven. Ik zie onderweg wel of het lukt!’

Kansen

‘Toen mijn ouders op mijn vijftiende in een heftige vechtscheiding belandden, werden mijn zusje en ik uit huis geplaatst. Ik kwam in een Basishuys terecht, zo heette dat toen nog. Natuurlijk was ik boos en gefrustreerd. Ik voelde me in een hoek geduwd: ik kon niets aan de situatie veranderen. De mensen van jeugdzorg waren er echt voor me. Ze luisterden, ondersteunden me én lieten me inzien dat ik nog steeds alle mogelijkheden en kansen had.’

Zwart-wit

‘Voor ik Maatschappelijk Werk ging studeren, heb ik eerst de mbo Juridische Dienstverlening afgerond. Door de scheiding speelden advocaten een grote rol in ons gezin. Ik was nieuwsgierig hoe het zat met al die wetten. Al snel ontdekte ik dat binnen het recht alles heel zwart-wit is: iets zit zo in elkaar en niet anders. Terwijl er vaak allerlei gevoelens bij komen kijken. Daar ruimte voor maken vond – en vind – ik nog interessanter.’

Licht

‘Uit ervaring weet ik hoe belangrijk het is om als jongere de juiste hulp te krijgen. Dat zit al in kleine dingen. Een fijn gesprek. Je gevoelens kunnen uiten. De tijd krijgen. Een positieve blik. Dat probeer ik nu jongeren mee te geven. Want wat je ook hebt meegemaakt: je kunt altijd op zoek naar de lichtpuntjes.’

‘Juist als er veel verandert voor de jongere, willen we er zijn!’

Veel jongeren kijken uit naar hun achttiende verjaardag. Eindelijk volwassen! Maar voor jongeren die jeugdhulp krijgen, betekent volwassen worden dat hulp soms opeens stopt. Of dat ze geen geld meer krijgen. Om dát te voorkomen, werkt Jeugdhulp Friesland aan een soepele overgang van 18- naar 18+.

‘Jongeren die hulp van ons krijgen, werken vaak keihard aan zichzelf. Aan het behalen van hun persoonlijke doelen. En dat is ook waarmee ze bezig móeten zijn. Niet met veranderingen rond of financiering van hulpverlening na hun achttiende verjaardag’, begint Eric ‘t Hart, gedragswetenschapper bij Jeugdhulp Friesland. Voor jongeren die achttien worden, verandert er namelijk veel op het gebied van financiën en hulpverlening.

Liever geen hulp

Zo vallen achttienjarigen niet langer onder de Jeugdwet. ‘Strikt gezien betekent het dat Jeugdhulp Friesland een jongere niet langer mag ondersteunen. Hij of zij zou dan een hulpverlener van een nieuwe instantie krijgen. Veel jongeren willen dat niet. “Dan heb ik liever geen hulp”, horen we vaak. Dat moeten we natuurlijk voorkomen. Want juist als een jongere achttien wordt en er veel verandert, wil je er voor een jongere zijn.’

Soepele overgang

Daarom stelde Jeugdhulp Friesland in samenwerking met de Friese gemeenten enkele jaren geleden het model “Een soepele overgang van 18- naar 18+” op. ‘Met dat model brengen we in kaart welke ondersteuning een jongere nodig heeft en hoe die op dit moment is geregeld. Zo kunnen we eventuele problemen tijdig signaleren én oplossen. Bijvoorbeeld door jeugdhulp aan te bieden vanuit de verlengde Jeugdwet.’

Huurachterstand

Wie voor de wet volwassen is, is verantwoordelijk voor de eigen financiën. ‘Jongeren moeten er dan dus zelf voor zorgen dat ze geld hebben. De meeste jongeren die wij begeleiden, komen in aanmerking voor studiefinanciering. Wij helpen hen om die op tijd aan te vragen. Toch kan het soms tot drie maanden duren voor een jongere die studiefinanciering daadwerkelijk krijgt. Moet je wel gewoon de huur van je kamer betalen, dan is dat behoorlijk onhandig. We maken daarom tijdig afspraken met gemeenten, om te voorkomen dat deze jongeren hun volwassen leven starten met een fikse huurachterstand.’

Eigen zaakjes regelen

Eric benadrukt dat Jeugdhulp Friesland de jongeren zoveel mogelijk zelf laat doen. ‘Ook zij moeten leren hun eigen zaakjes te regelen. Maar wel in hun eigen tempo. En met iemand ernaast die zo nodig kan inspringen. Zodat het niet teveel wordt en de overgang van 18- naar 18+ zo soepel mogelijk verloopt.’

Angela Buruma

‘Ik wist niet dat ik zóveel moest regelen’

‘Toen ik zeventien was, ging ik op mezelf wonen. Een paar maanden daarna werd ik achttien. Er veranderde opeens heel veel in mijn leven. Ik moest van alles regelen. Gelukkig hoefde ik dat niet allemaal alleen te doen. Ik kreeg hulp van mijn moeder en mijn vrienden. En van Annelies, mijn vertrektrainer en jeugdcoach. Eerlijk? Ik heb echt onderschat hoeveel er komt kijken bij op jezelf wonen en volwassen worden. Je moet aan zoveel dingen denken! Gelukkig legde Annelies uit waar ik op moest letten of welke vragen ik kon stellen. Wel moest ik alles zélf doen. Toen ik een kamer ging bezichtigen, maakten we bijvoorbeeld samen een lijst met vragen voor de verhuurder. Ook toen ik al op kamers woonde, had ik wekelijks contact met Annelies. We bespraken dan de dingen waar ik tegenaan liep en zochten samen naar oplossingen. De begeleiding is inmiddels gestopt. Ik heb de afgelopen tijd heel veel geleerd en sta sterker in mijn schoenen. Vroeger kon ik enorm stressen over kleine dingen. Nu denk ik: het komt wel goed. Eigenlijk ben ik best trots op mezelf. Het is me gewoon gelukt!’

Vertrektrainer en jeugdcoach
Annelies Wierda

‘Angela is zoveel sterker dan ze denkt’

‘De eerste keer dat ik Angela ontmoette, zag ik een heel vastberaden meisje. Ze wilde zo graag op zichzelf wonen! Omdat Angela snel een eigen plek nodig had, hebben we een vertrektraining gedaan. Dat is een intensieve, individuele en oplossingsgerichte training van tien weken. De training is voor jongeren die thuisloos zijn of het risico lopen dit te worden. Daarnaast hebben Angela en ik een 18+-lijst opgesteld. Dat is een overzicht van zaken die je moet regelen als je achttien wordt. Die lijst werkten we stap voor stap af. Als jeugdcoaches en vertrektrainers vinden we het belangrijk dat de jongere zélf de regie houdt. Hij of zij pleegt zelf telefoontjes en zoekt dingen uit, wij steunen waar nodig. Angela vond het eerst heel spannend om een bedrijf te bellen. Maar als ze het deed, dan deed ze het keurig. Dat is typisch Angela. Ze is zoveel sterker dan ze denkt! Ik heb haar het afgelopen jaar heel erg zien groeien. Daardoor laat ik haar vol vertrouwen los. Angela kan het nu zelf.’

Een kind is onrustig in de klas. Het maakt veel ruzie en is snel afgeleid. Een ander is juist stil. Teruggetrokken. Het piekert veel en leren lukt niet goed. Leerkrachten maken het regelmatig mee op school. Vaak spelen er dan allerlei factoren, waaronder de situatie thuis. Goede en tijdige samenwerking tussen kinderopvang, onderwijs en zorg kan veel opleveren en escalatie voorkómen. Vier professionals delen hun ervaring en welke kansen zij zien.

‘Wacht niet totdat gedrag heel heftig wordt’

‘Als kinderen zich goed voelen, kunnen ze leren en groeien!’

DANIËLLE GROL
MEDEWERKER SAMEN STERK
MET SCHOOL

‘De vierjarige Maja zit *nét* op school. Ze kan niet stil zitten, kletst aan een stuk door en heeft woedeaanvallen. Heel vervelend voor haar en de rest van de groep. Het lukt de leerkracht niet om dit te veranderen. Via het wijkteam komt een verzoek bij Jeugdhulp Friesland voor Samen Sterk met School. En zo ontmoette ik een tijdje geleden Maja, haar moeder en de leerkracht. De eerste stap? Investeren in de relatie en het vertrouwen tussen ouder en school. De moeder was aanvankelijk wat afwerend. Ze zag geen probleem en had geen hulpvraag. Maar korte tijd later bleek het toch anders. Dochter Maja werd extreem vroeg wakker en had daardoor slaaptekort, vertrouwde ze me in een volgend gesprek toe. Ook speelde er wat bij de moeder zelf. Het probleem uitte zich op school, maar de oorzaak lag daar niet. In overleg met moeder en leerkracht heb ik geïnventariseerd wat zij beiden nodig hadden en hoe we dit in stapjes konden veranderen. Ook coachte ik moeder en leerkracht kortdurend. Zodra het kon, ben ik weer uitgevoegd. Het gaat goed met Maja op school. Waar komt gedrag vandaan? Wat gaat juist goed? En wat hebben kind, ouder en leerkracht vooral nodig? Die puzzel proberen wij vanuit Samen Sterk met School te leggen.

We nemen nooit over, lezen elkaar niet de les, maar sluiten aan en denken mee. Altijd samen met de “driehoek” kind, ouder en school. Daarbij geven we het kind een duidelijke stem. Wat ik scholen wil meegeven: wacht niet totdat gedrag heel heftig wordt. Even sparren of een kort contactmoment kan ook al helpen. Ik begeleid nu bijvoorbeeld een jongen van 12, die al sinds groep 5 problemen heeft. Er ligt veel oud zeer, waardoor het proces heel taai en langdurig is. Hoe sneller we samen in actie komen, hoe beter. Ieder vanuit zijn eigen rol. We kunnen als zorg en onderwijs veel van elkaar leren. Ik hoop dat straks in hogere klassen steeds minder hulp nodig is. Juist omdat we er samen vroeg bij waren! Dat is mijn droom.’

GRETA DIJKSTRA
CENTRUMCOACH KINDCENTRUM
SKOATTERWIIS

‘Voelt een kind zich goed? Dan kan het zich ontwikkelen. Maar soms is er thuis veel aan de hand. Een kind neemt dit vaak mee naar school. Dit kan het leren belemmeren. Als je signalen van kind en ouders snel oppakt, direct meedenkt en het “klein” houdt, lukt het vaak om escalatie te voorkomen. Dát is precies mijn insteek als centrumcoach. Sinds eind 2019 loopt een pilot met centrumcoaches op Kindcentrum Skoatterwiis in Oudeschoot. Ik ben gedetacheerd vanuit Jeugdhulp Friesland, maar ik maak echt onderdeel uit van het schoolteam. Vier dagen per week ben ik op school, als laagdrempelig aanspreekpunt voor iedereen. Ik richt me vooral op het sociaal-emotionele vlak en werk intensief samen met het team. Mijn rol is vooral normaliseren en niet problematiseren. Ouders kunnen me elk moment aanspreken over iets waar ze mee zitten. Leerkrachten geven signalen als een kind bijvoorbeeld vaak boos

of juist heel stil is. Kinderen komen uit zichzelf bij me als ze ergens over willen praten. Ze noemen me inmiddels de praatjuf! Mijn ervaring is dat een oplossing soms zit in iets kleins, als je er maar vroeg bij bent. Zo nodig bied ik individuele, lichte hulp aan kind en ouders. Ook coach ik soms leerkrachten. Wekelijks bespreek ik met de intern begeleider en iemand van het wijk- en gebiedsteam de kinderen waarover echt zorg bestaat. Is meer hulp nodig, dan kunnen we snel andere partijen betrekken. Ik zie dat deze samenwerking tussen onderwijs en zorg *wérkt*. Er is meer rust in de school. Leerkrachten ervaren minder werkdruk en voelen zich gesteund. Ouders delen eerder hun opvoedvragen of zorgen. En kinderen scoren hoger op welbevinden en schoolresultaat. Natuurlijk moest iedereen in het begin wennen. Ik ook! Het was best spannend, deze nieuwe samenwerking. Inmiddels is het normaal. Ik word bijvoorbeeld gezien als juf en niet als hulpverlener. Vanuit gelijkwaardigheid werken we samen, ieder vanuit de eigen expertise. Zo ontstaat iets moois. Dat gun ik elke school en ieder kind.’

INITIATIEVEN IN DE PRAKTIJK: ZÓ VINDEN ONDERWIJS EN JEUGDHULP FRIESLAND ELKAAR!

Coach op school
Op enkele scholen voor primair onderwijs, speciaal basisonderwijs en in het mbo zijn medewerkers van Jeugdhulp Friesland gedetacheerd als centrumcoach, jeugdondersteuner, ASS-coach of SAW-er. Zij maken onderdeel uit van het schoolteam en zijn de link tussen onderwijs en zorg. De medewerker kan individuele leerlingen en ouders begeleiden én coacht leerkrachten. Uitgangspunt daarbij is normaliseren waar mogelijk en bijzonder maken waar nodig.

Samen Sterk met School
Voor alle scholen in Friesland is onze module Samen Sterk met School beschikbaar. Hiermee helpen we leerlingen en ouders bij de aanpak van ernstige gedrags- en ontwikkelingsproblemen, die ook tot uiting komen op school. Samenwerking tussen kind, ouders, school en hulpverlener staat centraal. Doel is dat het kind op school kan blijven en het gezin goed verder kan. Ook is maatwerk mogelijk, in overleg met het onderwijs en de betrokkenen.

Leerwerkgroepen onderwijs & zorg
Jeugdhulp Friesland is betrokken bij diverse provinciale en landelijke leerwerkgroepen om de samenwerking tussen zorg en onderwijs te verbeteren. Doordat wij in heel Friesland actief zijn, worden we inmiddels bij veel initiatieven betrokken. De daar opgedane kennis nemen we steeds mee naar het volgende initiatief in Friesland. Zo leren we continu met elkaar! »

Meer grip op gedrag

Leerkrachten in Friesland kunnen onze training Meer grip op gedrag volgen. Deze wordt gegeven via het Noordelijk Onderwijsgilde. De training is gebaseerd op de twee meest effectieve methoden voor een positief klimaat in de school en het omgaan met gedragsproblematiek bij kinderen: Schoolwide Positive Behavior Support (SWPBS) en Parent Management Training Oregon (PMTO). De leerkracht krijgt handvatten om preventief te handelen en een positief klimaat in de groep te bevorderen.

Workshops en trainingen Jeugdhulp Academie

Onze Jeugdhulp Academie verzorgt diverse trainingen en workshops op maat voor medewerkers uit het onderwijs en de kinderopvang. De invulling gebeurt altijd in overleg en naar wens van de aanvrager.

Pilot voorkómen schooluitval

Met Horizon begeleiding, Accare en het samenwerkingsverband passend onderwijs Fryslân voeren we een pilot uit om schooluitval te voorkomen, door er eerder bij te zijn. Als Jeugdhulp Friesland delen we eerder in het proces onze kennis. Zo willen we uithuisplaatsing, zwaardere zorg en schooluitval tegengaan. Ook helpen we het onderwijs met normaliseren van gedrag. Want niet alle gedrag dat afwijkt is problematisch. Daarbij nemen we niet over, maar sluiten aan. En zodra het kan, stappen we er weer uit.

MARJAN NOOIJENS

INTERN BEGELEIDER IKC HET PALET EN OBS POTMARGE

‘Op school zien we soms kinderen in de knel. De oorzaken daarvan zijn divers. Als intern begeleider (IB) ondersteun ik leerkrachten bij het geven van de juiste zorg en aandacht aan leerlingen. We proberen problemen op te lossen, nog liever voorkómen we ze. Dat is best uitdagend. Zeker sinds de invoering van passend onderwijs, worden we als school geconfronteerd met meer en complexere problematiek. Vaak merken we dat de sleutel ligt bij het gezin, de ouders. Maar school is er niet primair om ouders te helpen. Het is belangrijk dat docenten zich vooral op het onderwijs kunnen richten. De samenwerking met Jeugdhulp Friesland vind ik dan ook waardevol. Een concreet voorbeeld is de inzet van Samen Sterk met School (SSMS). Via het sociaal wijkteam is deze module van Jeugdhulp Friesland laatst ingezet. Een leerling had veel moeite met leren, piekerde veel en lette niet op. Ook klasgenoten hadden last van zijn gedrag. We wisten niet of hij wel op school kon blijven.

Door inzet van SSMS is dat wél gelukt. De situatie is nu meer hanteerbaar en de leerling voelt zich beter. De medewerker van Jeugdhulp Friesland ging in gesprek met ouders, kind en docent. Als IB’er was ik steeds nauw betrokken bij overleg en evaluatie. De samenwerking heb ik als heel prettig ervaren. Onderwijs en zorg kwamen echt op één lijn. Voor de leerling was het fijn te merken dat zijn moeder ook hulp kreeg. Want hij had vanwege de ernstige problemen thuis gewoon geen ruimte in zijn hoofd om te leren. Dat gaat nu beter. Ik hoop wél dat we nog veel meer dan nu gaan samenwerken. Je ziet bijvoorbeeld op enkele scholen nu al jeugdondersteuners of centrumcoaches. Een mooie ontwikkeling, wat mij betreft. Want als school moeten we nu vaak eerst bewijzen dat hulp heel hard nodig is, voordat het wordt gefinancierd. Terwijl we liever preventief werken en juist met lichte interventies erger voorkómen. Dat is pure winst voor het kind.’

‘Vaak merken we dat de sleutel bij het gezin ligt’

‘Een kind verdient het dat wij samen optrekken’

MARLOES BRINK

MANAGER BEHANDELZAKEN EN TRAINER MEER GRIP OP GEDRAG

‘De school is ongelooflijk belangrijk bij het opgroeien van een kind. Is een kind kwetsbaar of speelt er iets thuis? Dan kan dit het leren en ontwikkelen direct beïnvloeden. Als onderwijs en zorg goed samenwerken, kunnen we het klein houden! Door er snel bij te zijn, tijdig bij te sturen en te normaliseren. Dat is het allermooiste voor een kind. Er zijn al verschillende initiatieven waarbij dit gebeurt. Zoals de training Meer grip op gedrag, voor leerkrachten in het primair onderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs. Hoe kan de leerkracht met kleine interventies gedrag beïnvloeden, veiligheid bieden en vooral een positief klimaat creëren in de klas? Met deze training van Jeugdhulp Friesland krijgt de leerkracht daarvoor slimme tools aangereikt. Want een goed en veilig contact tussen leerkracht en leerling is cruciaal; dat geldt extra als een kind

kwetsbaar is. Als het kind de leerkracht als “veilige volwassene” ervaart, kan het beter tot ontwikkeling komen. Dat zit al in kleine dingen. Zoals de manier van begroeten, een complimentje geven of vroeg ingrijpen om erger te voorkomen. Ook bij teruggetrokken kinderen die weinig aandacht opeisen. Leerkrachten zijn geen zorgverleners en moeten zich vooral kunnen richten op het onderwijskundige stuk. Meer grip op gedrag helpt daarbij. Net als andere initiatieven zoals Samen Sterk met School en de jeugdondersteuner of centrumcoach in de school. Jeugdhulp Friesland zet hiermee een stap naar voren, om vroeg mee te denken en kennis over ontwikkeling van kinderen en gedrag te delen met het onderwijs. Een belemmering daarbij is wel dat onderwijs en zorg twee verschillende werelden zijn, met ook gescheiden financieringsstromen. Maar een kind is één geheel! En dat kind verdient het dat wij samen optrekken en schotten doorbreken. Zodat we onze expertises slim bundelen én inzetten. Dan staat het kind echt voorop.’

Hoe eerder kind en ouders passende hulp krijgen, hoe beter. Het vergroot hun kans op een positieve toekomst en voorkómt later intensieve dure zorg.

Johan Magré

JOHAN MAGRÉ D66-raadslid Gemeente Leeuwarden
‘ELKE SCHOOL IN ONZE PROVINCIE VERDIENT EEN JEUGDONDERSTEUNER’
‘Ik ben het absoluut eens met deze stelling. Want ben je er vroeg bij, dan voorkom je later grotere problemen. Scholen zijn dé plek om problematiek bij kinderen tijdig te signaleren in onze provincie. Daarom vind ik dat elke school een jeugdondersteuner verdient, als linking pin tussen onderwijs en zorg. Deze ondersteuner is aanwezig op school en staat ook letterlijk op het schoolplein. Zo ontstaat makkelijk contact met kinderen, ouders en leerkrachten. Is er iets aan de hand? Dan kan de jeugdondersteuner dit snel oppikken en zo nodig in overleg de juiste mensen betrekken of actie ondernemen. Meerdere scholen in Friesland werken al met zo’n ondersteuner. Een prachtige ontwikkeling wat mij betreft. We móeten samen de schotten tussen onderwijs en zorg doorbreken, dat geldt ook voor de gescheiden geldstromen. Stop ze in een grote pot, zodat er geen onnodige vertraging ontstaat vanwege administratieve rompslomp. Want daar zit echt niemand op te wachten. Zeker kind en ouders niet. Naast scholen zijn er natuurlijk meer “vindplaatsen” om tijdig problemen te signaleren. Zoals sportverenigingen en in wijken, waar wijk- of gebiedsteams een belangrijke signaalrol hebben. Vooraan staan. Er meteen bij zijn. Daar waar het ontstaat. En dan direct de juiste mensen of initiatieven verbinden, om dingen juist niet groter te maken dan nodig. Ik geloof daarin. Zó investeren we samen in een duurzame toekomst voor ieder kind.’

Mark de Man

MARK DE MAN VVD-wethouder Gemeente Súdwest-Fryslân
‘LATEN WE KLEINE HAPERINGEN SAMEN ZO KLEIN MOGELIJK HOUDEN’
‘Toen ik nog advocaat was, stond ik vaak jeugdigen bij. Jonge mensen die flink in de ellende zaten. Hoe kon het zo misgaan, dacht ik dan. En hoe is zoiets te voorkomen? Zelf had ik een fijne jeugd, maar dat geldt niet voor iedereen. Elk kind verdient kansen om het beste uit zichzelf te halen. Daarom is het absoluut nodig er vroeg bij te zijn als het ergens hapert. We kunnen niet alles voorkomen, ook niet alles is “een probleem”. Wél is het mogelijk om kleine, serieuze haperingen zo klein mogelijk te houden. Ik zie goede bewegingen op dit gebied. Zoals het landelijk actieprogramma Een kansrijke start, waarbij wordt gefocust op de eerste duizend dagen van een kind. Ik ben groot voorstander van de community-based benadering, waarbij je echt samen “rond het kind staat” en er bént rondsom life-events. Niet gefocust op problemen of etiketten, wél gefocust op het welzijn en de kansen van een kind. School en bijvoorbeeld ook kraamzorg zijn daarvoor belangrijke plekken. Aan de voorkant moeten mensen met expertise en zeer goede voelsprietten beschikbaar zijn. Zo kun je eerder effectieve hulp inzetten waar dat echt nodig is. Tegelijkertijd moeten we situaties niet onnodig zwaar maken en niet stigmatiseren. Ouderschap is niet makkelijk. Ouders zijn vaak onzeker of spiegelen zich aan een perfecte social media-wereld. Dat raakt ook een kind. Het is cruciaal om daarover meer met elkaar te praten. Om het open te gooien en vooral te normaliseren!’

René Peters

RENÉ PETERS CDA-tweede kamerlid
‘WE MOETEN PROBLEMEN EN NORMAAL GEDRAG BETER ONDSCHIEDEN’
‘In sommige Nederlandse gemeenten krijgt 1 op de 6 kinderen professionele hulp bij opgroeien. Tervijl kinderen met zeer ernstige problematiek soms onvoldoende passende hulp krijgen. Daar schrik ik van. Dat móet anders. Zeker gezien de enorme financiële uitdagingen die er liggen. We geven teveel lichte zorg aan kinderen zonder echte problemen. Tervijl bij “kind zijn” ook gewoon bepaald gedrag hoort. Het lijkt wel alsof we dat soms vergeten en het vraagt om normaliseren. Zijn er serieuze problemen rond een kind of gezin? Dan is absoluut direct passende en kwalitatief goede hulp nodig. Je moet er zeker vroeg bij zijn om erger te voorkomen! Aan “de voorkant” van het proces moeten daarom hele goede mensen zitten, die steeds het onderscheid kunnen maken tussen normaal gedrag en problematiek. Ik vind het positief dat Jeugdhulp Friesland een stap naar voren zet, om haar expertise te delen met bijvoorbeeld scholen en wijk- en gebiedsteams. Zodat dáár nog beter dit onderscheid kan worden gemaakt. Kinderen krijgen dan niet onnodig lichte hulp. En kinderen die het hard nodig hebben, krijgen juist snel de best passende zorg. Kijkend naar de stelling ben ik het dus eens voor wat betreft kind en ouders met serieuze problematiek. Hoe eerder je erbij bent, hoe beter. Met de kanttekening dat we normaal gedrag niet moeten problematiseren. Om dát te realiseren, is het goed om meer met elkaar te praten over opvoeden, grenzen stellen en voorbeeldgedrag. School en bijvoorbeeld ook het consultatiebureau zijn daarvoor prachtige plekken. Het gaat dan niet om zorg, maar des te meer om preventie!’

Rachel Soekhradj woont in een gezinshuis

‘Niemand werd boos toen ik een bord liet vallen’

Voordat de zestienjarige Rachel Soekhradj in een gezinshuis komt, heeft ze al heel wat verhuizingen meegemaakt. Na de scheiding van haar ouders woont ze een tijd bij haar vader. Als dat helemaal misgaat, verhuist Rachel terug naar haar moeder. Maar zij kan Rachel niet de opvoeding bieden die nodig is. Als moeder aangeeft opnieuw te vertrekken, besluit Rachel niet mee te gaan.

‘Ik zat in groep vijf toen mijn ouders uit elkaar gingen. Eerst woonde ik bij m’n stiefvader. Een vervelende tijd, het ging daar niet goed met mij. Ik verhuisde terug naar mijn moeder. Daardoor moest ik groep acht opeens op een andere school doen. Kom je daar, in een klas waar iedereen elkaar al kent en een hechte band heeft. Een paar jaar later besloot mijn moeder opnieuw te verhuizen, terug naar het dorp waar ik eerder woonde met mijn vader. Ik wist meteen: dat ga ik niet doen. Teruggaan naar die plek voelde voor mij niet veilig. Bovendien wilde ik niet wéér van school wisselen. Gewoon mijn eigen middelbare school afmaken, met mijn eigen vrienden. Tuurlijk vond mijn moeder dat

lastig om te horen, maar ze accepteerde het wel. We hebben een goede band. Inmiddels woon ik ongeveer anderhalf jaar in een gezinshuis. Dat was wel wennen, wonen met allemaal mensen die je helemaal niet kent. Ik trok me terug. Was kortaf en zat op de bank met mijn capuchon over m’n hoofd. Maar ik leerde me steeds meer open te stellen. En kreeg daar ook alle ruimte voor. Iedereen mag hier zijn wie hij of zij is. En foutjes maken hoort erbij. Ik weet nog dat ik een bord stuk liet vallen en dacht: ojee, nu worden ze boos. Maar dat gebeurde niet, het maakte niet uit. Ik ben nu blijer, opener en gewoon meer mezelf. De glans in mijn ogen is weer terug.’

Gaan ouders scheiden? Denk meteen aan het kind

Opeens wonen ouders niet meer in hetzelfde huis. Misschien maken ze ruzie of zijn ze verdrietig. Een kind reist heen en weer tussen papa en mama. Of ziet één van de twee veel minder dan eerst. Als ouders uit elkaar gaan, is dat ingrijpend voor het hele gezin. Jeugdhulp Friesland en Foar Fryske Bern werken daarom samen, om gezinnen waar ouders gaan scheiden vroegtijdig te ondersteunen.

Wie gaat waar wonen? Wanneer zijn de kinderen bij jou, wanneer bij mij? Welke regels spreken we af over de opvoeding? Als ouders uit elkaar gaan, komt er veel op ze af. Niet alleen qua regelwerk, ook qua emoties. Het leven dat ze kenden, stopt abrupt. ‘Doordat ze in zo’n emotionele achtbaan zitten, zijn ouders niet altijd volledig beschikbaar voor hun kinderen. Terwijl ook zij een heftige tijd doormaken en hun ouders juist hard nodig hebben.’ Dat zegt Elizabeth Pander, manager Behandelzaken bij Jeugdhulp Friesland. ‘Bij de meeste gezinnen levert een scheiding geen grote problemen op. Maar verloopt alles moeizaam, dan kan een scheiding flinke gevolgen hebben voor kinderen.’

Stem van het kind

Jeugdhulp Friesland werkt daarom nauw samen met Foar Fryske Bern (FFB). FFB is een actieprogramma van alle Friese gemeenten. Het programma richt zich op het onderzoeken en verbeteren van de Friese Jeugdzorg. FFB kent vier programmalijnen. Eén daarvan is de programmalijn “Kind in beeld bij scheiding”, waarvan Nelleke Flink de netwerkregisseur is. ‘Wij delen de ambitie van Jeugdhulp Friesland om kinderen van wie de ouders gaan scheiden, zo vroeg mogelijk te helpen. We willen laagdrempelige hulp bieden én zorgen dat hulp goed beschikbaar is.’ In de samenwerking staat het belang van het kind altijd voorop.

Nelleke: ‘Als ouders in een scheiding verwickeld zijn, vergeten ze soms hun kinderen te vragen wat zij eigenlijk willen. Wat zij belangrijk vinden, waar zij behoefte aan hebben. “Luister nou gewoon eens naar me!”, hoor ik kinderen vaak zeggen. Wij willen het kind een stem geven. En zorgen dat ouders naar hem of haar luisteren.’ Elizabeth en Nelleke benadrukken hoe belangrijk het is om zowel kind als ouders te helpen. ‘Door de ouder te ondersteunen, kan die er op zijn beurt weer beter voor het kind zijn.’

Buddy

De afgelopen jaren inventariseerde FFB wat scheidende ouders én hun kinderen nodig hebben. Op basis daarvan worden nu projecten opgestart. Nelleke: ‘We zetten in op lotgenotencontact, deskundigheidsbevordering en de ontwikkeling van een informatieplatform over scheiding.’ Voor de uitwerking van die projecten werkt FFB samen met diverse partners, waaronder Jeugdhulp Friesland. ‘Ons eerste doel is om in Friesland een krachtig netwerk voor hulp bij scheiding op te zetten’, vertelt de netwerkregisseur. ‘Zodat organisaties niet steeds het wiel opnieuw hoeven uitvinden en snel de juiste hulp kunnen bieden.’

Om lotgenotencontact mogelijk te maken, investeerde FFB in Villa Pinedo, een platform voor kinderen en jongeren van gescheiden ouders.

EILANDENAPP

Als jij een eigen eiland had, hoe zou je dat dan inrichten? En waarom? De nieuwe Eilandenapp van Jeugdhulp Friesland helpt gezinnen om met elkaar in gesprek te gaan. Elizabeth: ‘Ieder gezinsslid vult in de app zijn eigen eiland in. Met icoontjes en tekst geven ze “leuke dingen”, “niet leuke dingen of zorgen” en “wensen” aan. Daarna presenteren ze hun eilanden aan elkaar. De app helpt hulpverleners om met kinderen in gesprek te gaan over hun ouders en de scheiding. Ook krijgen ouders hierdoor inzicht in de dingen die voor hun kind belangrijk zijn. Bij het bespreken van de eilanden zitten kinderen soms voor het eerst sinds lange tijd weer met beide ouders aan tafel. Als er een positief gesprek plaatsvindt, waarin ook aandacht is voor dat wat wél goed gaat, levert dat winst op voor de toekomst. Zo helpt de Eilandenapp gezinnen op weg.’

Nelleke: ‘Kinderen kunnen via het forum kletsen met andere kinderen in dezelfde situatie. Ook kan het kind er in contact komen met een buddy. Dat is een jongere met gescheiden ouders. Hij of zij weet uit ervaring wat een kind doormaakt, luistert naar zijn of haar verhaal en geeft advies.’

Partij kiezen

Jeugdhulp Friesland en FFB werken samen aan diverse projecten van FFB. Eén ervan is de deskundigheidsbevordering. ‘Op dit moment richten we ons op gebiedsteams en ketenpartners’, vertelt Elizabeth. ‘In de toekomst willen we ook leerkrachten gaan helpen. Het onderwijs heeft namelijk een belangrijke signalerende functie. Leerkrachten zien de kinderen dagelijks en zijn vaak op de hoogte van bijzonderheden in de thuissituatie’, legt Elizabeth uit. ‘We willen juffen en meesters opleiden, zodat ze weten hoe ze een kind van wie de ouders gaan scheiden, zo goed mogelijk kunnen helpen. En we vertellen ze waar en hoe ze eventueel hulp kunnen inschakelen.’

We wijzen bijvoorbeeld op de mogelijkheden van Villa Pinedo.’ Elizabeth vertelt dat leerkrachten vaak niet weten welke positie ze ten opzichte van de ouders moeten innemen. ‘Ze zijn bang om partij te kiezen. Dan zeg ik: je moet ook partij kiezen. Die van het kind!’

Platform voor ouders en kinderen

Ook denken Jeugdhulp Friesland en FFB na over een informatieplatform voor ouders en kinderen. ‘We zijn volop bezig met het opstarten van nieuwe projecten’, zegt Nelleke. ‘Elk idee wordt trouwens getoetst bij ouders en kinderen. Als uit die toetsing blijkt dat een bepaald idee niet helpend is, gaan we er natuurlijk niet mee door. We willen alleen dingen maken waar gezinnen echt iets aan hebben.’ Elizabeth vult aan: ‘Het is zo mooi om te zien dat FFB en Jeugdhulp Friesland op dit gebied dezelfde ambities hebben. Dat we samen de stap naar voren kunnen maken. En dat we er samen hopelijk voor kunnen zorgen dat steeds minder gezinnen specialistische hulp nodig hebben.’

Cijfers met een verhaal

Met **643** medewerkers en **656** pleeggezinnen & gezinshuis-ouders helpt Jeugdhulp Friesland jaarlijks circa **2700** kinderen, jongeren en hun ouders.

Ouders geven gemiddeld een **8** voor onze zorg. Jeugdigen geven gemiddeld een **7,6** voor onze zorg.

De **1483** verwijzingen naar onze hulp komen **647** x van een gecertificeerde instelling, **512** x van een gemeente, **134** x van een huisarts, **50** x van een jeugdarts, **62** x van een medisch specialist en **78** x van een rechter, Raad voor de Kinderbescherming of Officier van Justitie. We bieden **11** therapievormen en **16** ambulante programma's. Daarnaast hebben we **46** bedden voor behandeling met verblijf, **8** bedden voor crisissituaties en **48** bedden bij Behandelcentrum Woodbrookers (24 open en 24 gesloten).

Jeugdhulp Friesland biedt jaarlijks stageplaatsen aan **50** studenten. Zo kunnen ze werkervaring opdoen!

Dit is ook Jeugdhulp Friesland

GEEF KINDEREN EEN KANS

Het lijkt zo vanzelfsprekend: geld voor kleding, een fiets of sport. Helaas is de realiteit anders voor een grote groep kinderen in Friesland. Veel ouders kunnen niet voorzien in de basisbehoefte van hun kind(eren). Maar onvoldoende geld mag de ontwikkeling van kinderen niet belemmeren. Daarom heeft Jeugdhulp Friesland het Jeugdhulpfonds opgericht, bedoeld voor alle kinderen en jongeren die onze hulp krijgen. Kunnen hun ouders/opvoeders bepaalde kosten niet betalen en zijn er geen andere financieringsmogelijkheden? Dan kunnen ze een beroep doen op het fonds. Wilt u het Jeugdhulpfonds steunen? Kijk op www.jeugdhulpfriesland.nl voor meer informatie.

ROOKVRIJE ZORG

Wij vinden dat kinderen en jongeren het recht hebben om in een veilige en gezonde omgeving op te groeien. Roken past daar niet bij. We geven zelf het goede voorbeeld: onze terreinen zijn rookvrij. Zo willen we rookvrij opgroeien vanzelfsprekend maken. We zijn aangesloten bij de beweging Op weg naar een Rookvrije Generatie en dragen bij aan een volledig rookvrije zorg in 2030!

FRIESE KENNISWERKPLAATS: OP WEG NAAR BETERE JEUGDZORG

Hoe kunnen we de zorg voor de jeugd beter maken? Door leren en vakmanschap in de regio te versterken! En precies dát is het doel van de Kenniswerkplaats Jeugd Friesland. Daarbij werkt Jeugdhulp Friesland samen met jeugdigen en hun opvoeders, Friese zorgaanbieders, Friese gemeenten, het actieprogramma Foar Fryske Bern én instellingen voor onderzoek en onderwijs.

De kenniswerkplaats sluit aan bij relevante regionale vraagstukken rond jeugd, jeugdhulp en jeugdbeleid. De focus ligt op kwetsbare gezinnen en integraal werken. Samen met onze partners vormen we een regionaal platform, dat het gebruik van bestaande kennis in de praktijk en gezamenlijk leren in de regio stimuleert. Daarnaast faciliteert het platform de partners (uit verschillende domeinen en op alle niveaus) bij het verder ontwikkelen van hun vakmanschap.

Nieuwsgierig naar meer? Check www.awtjf.nl Kenniswerkplaats Jeugd Friesland is een vervolg op de Academische Werkplaats Transformatie Jeugd Friesland (2015-2020). Het is één van de veertien Regionale Kenniswerkplaatsen Jeugd in Nederland. Deze is mede mogelijk gemaakt door subsidie van het ZonMw-programma Regionale Kenniswerkplaatsen Jeugd 2020-2024.

Dit beloven wij!

1

ONZE HULP IS BEWEZEN EFFECTIEF

Als je hulp krijgt, wil je dat het wérkt. Onze cliënten krijgen goede doeltreffende zorg, waarvan zoveel mogelijk is bewezen dat het helpt. Dit blijkt uit wetenschappelijk onderzoek en/of ervaringen in de praktijk. Onze professionals kennen de bewezen effectieve behandelingen en gebruiken deze. Er is steeds meer bekend over wat goed helpt bij welke problematiek. Ook zijn er (nieuwe) methoden die minder uitgebreid zijn onderzocht, maar waarover cliënten en hulpverleners enthousiast zijn. We verzamelen daarover informatie en dragen zo bij aan de wetenschappelijke onderbouwing.

2

WE WERKEN METHODISCH EN STAAN OPEN VOOR FEEDBACK

Goede zorg begint met een deskundige en betrokken hulpverlener. Onze professionals werken met duidelijk omschreven en kwalitatief sterke methodes. Daarnaast zijn ze zelf “het instrument” in contact met kind en ouders. We ondersteunen ze daarbij. Elke hulpverlener krijgt supervisie, methodiek-coaching en intervisie. We geven gerichte feedback, stimuleren zelfreflectie en zorgen ervoor dat onze hulpverleners methodisch sterk kunnen handelen.

3

ONZE PROFESSIONALS ONTWIKKELEN ZICH CONTINU

Kinderen en ouders hebben recht op de beste zorg van goed opgeleide hulpverleners. Onze therapeuten en behandelaren zijn vanzelfsprekend geregistreerd en aangesloten bij beroepsverenigingen. Daarnaast werken ze continu aan hun kennis en ontwikkeling. We hebben daarvoor gericht opleidingsbeleid. Onze hulpverleners zijn verplicht om elke vijf jaar aan te tonen hoe ze zich ontwikkelen. Ook leiden we specialisten op, die net weer meer of andere dingen weten dan hun collega's. Zo leren we samen elke dag!

4

WE ONDERBOUWEN EN EVALUEREN ONS ZORGAANBOD

Wát we doen, is altijd actueel en goed onderbouwd. Voor alle behandelingen (modules) zijn het doel, de doelgroep, opbouw en tijdsduur beschreven. Ook sluit ons zorgaanbod naadloos aan bij landelijke richtlijnen. Elk jaar evalueren we alle modules. Daarbij kijken we naar de inhoud én wat nodig is voor optimale kwaliteit. Zo helpen we jeugdigen altijd op basis van actuele inzichten en ontwikkelingen.

6

WE METEN HET EFFECT VAN ONZE HULP

Met “prestatie-indicatoren” meten we hoe effectief onze hulp is. We monitoren bijvoorbeeld de tevredenheid van onze cliënten, de afname van de problematiek, de reden waarom een behandeling stopt en of de gestelde doelen zijn behaald. Deze informatie is waardevol in het gesprek met de cliënt, het team en andere betrokkenen. We krijgen samen grip op het resultaat en ontdekken of we iets kunnen verbeteren.

5

WE LEVEREN KWALITEIT EN LATEN ZIEN HÓE

We hebben een openbaar kwaliteitsstatuut. Hierin staat hoe we de juiste hulp leveren, op de juiste plaats, met de juiste professionals en samenwerkingspartners. Zo is heel duidelijk hoe we alles organiseren, wie welke verantwoordelijkheid heeft en hoe we kwaliteit borgen. Onze zorg vindt altijd plaats onder verantwoordelijkheid van een regiebehandelaar. Onze cliënten krijgen wel zoveel mogelijk eigen regie. Ze kunnen elk moment de zorgkwaliteit beoordelen en meedenken over hun hulptraject. Dit draagt bij aan de beste zorg.

7

WE DOEN HET ALTIJD SAMEN!

Als kind en ouders bij ons komen, vormen we een team om hen heen. Samen zoeken we uit wat er speelt en wat er nodig is. Daarbij kijken we heel breed en integraal; want als er problemen zijn, spelen er vaak allerlei factoren. Op basis van vertrouwen en gezamenlijke doelen werken we aan verandering en perspectief. Dit doen we samen met het kind, de ouders/opvoeders en andere belangrijke personen en professionals die betrokken zijn bij het gezin.

Spoed4Jeugd biedt in Friesland spoedeisende (jeugd)hulp in crisissituaties, die worden veroorzaakt door gedrags- of opvoedproblemen, gezinsproblemen of psychische problemen.

Crisis?

Spoed4Jeugd!

Wanneer Spoed4Jeugd?

- » als het gaat om een kind of jeugdige tot 18 jaar, ongeacht het IQ of een (andere) beperking;
- » bij psychiatrische, opvoedings- of gedragsproblematiek;
- » als de problematiek zo ernstig is, dat het gevaar oplevert voor de psychische of fysieke gezondheid van het kind en/of de omgeving;
- » als het kind nog niet in zorg is bij een tweedelijns zorgaanbieder (is dit wél het geval, dan kan de crisis bij deze aanbieder worden gemeld).

Wie kan een crisissituatie melden?

Iedereen kan melden. Kinderen en ouders, maar ook wijk- en gebiedsteams, zorginstellingen, politie, huisartsen en scholen.

Welke organisaties werken samen in Spoed4Jeugd?

Binnen Spoed4Jeugd werken het Regiecentrum Bescherming en Veiligheid, Kinnik kind en jeugd GGZ, Reik en Jeugdhulp Friesland samen. Het doel is dat kinderen en hun ouders zo snel mogelijk de juiste spoedeisende hulp krijgen!

Hoe werkt Spoed4Jeugd?

De melder krijgt een deskundige aan de lijn. Deze stelt enkele vragen om een beeld te krijgen van de situatie. Daarna wordt besloten welke hulp passend is en gaat een hulpverlener naar het gezin om hulp te bieden.

Is er met spoed (jeugd)hulp nodig bij een crisis?

0800 776 33 45

Zie mij
ik ben

Luna